

MUSAVAT

Xəbər
Maşınlarda
absurd
pərdə
qadağası
yenidən
gündəmdə

yazısı sah.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 may 2019-cu il Çərşənbə № 99 (7269) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**Şuşanın işgalinin 27 ili və
373 kilometrlik məsafə...**

Ermənistən silahlı
qüvvələri bu şəhərdə
Azerbaycan xalqının
izlərini silmək, onu
unutdurmaq üçün ən
ağlagelməz
cınayətlərə əl atıblar

yazısı sah.3-də

**Rusiyadakı səfirliyimizi
kim və niyə "yandırıdı"**

yazısı sah.5-də

**Zahid Oruc kimlərə
yanında vəzifə verib?**

yazısı sah.7-də

**Sabiq nazir rəsmi Bakını Rusiya ilə
açıq danışmağa çağırıldı**

yazısı sah.6-də

**Bakı beynəlxalq tədbirlərin
ev sahibinə çevrilir**

yazısı sah.3-də

**Erkən parlament seçkisi
gözləntisinə son-YAP açıqladı**

yazısı sah.7-də

**Təhsil ekspertindən qəbul
imtahanları haqda bədbin proqnoz**

yazısı sah.15-də

**Bombardmançı təyyarələr
Iran sahillərində-region
savaşın astanasında...**

yazısı sah.10-də

**Baş Prokurorluqdan
Antalyadakı mübhəm
ölümə bağlı açıqlama**

yazısı sah.14-də

Ramazan ayının 3-cü günü

Iftar 19.58. İmsak 03.52-dək (QMİ)

3-cü günün duası: "İlahi, bu gün mənə yaxşı düşünmək və ayıq fikir əta et! Məni ağılsız və səfəh işlərdən uzaq et! Bu gün Öz səxavətinə nazıl etdiyin hər bir xeyirdən mənə pay ayır! Ey səxavətlilərin ən Səxavətlisi!"

Iftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

İRƏVANDAN ANKARA VƏ BAKIYA TERROR HƏDƏSİ - PASİNYAN ÜÇÜN "YOL XƏRİTASI"

Erməni inqilabının 1 ili tamam oldu, Ermənistən isə 1 il öncə olduğu yerdə uzağa gedə bilməyib, cünki...; işgalçi ölkənin populist baş naziri sonuncu şanslarını da itirir; 100 minə yaxın erməni əmək miqranti Türkiyədən qovulsa...

yazısı sah.8-də

"Kesikçidag" etrafında gərginlik - pərdə arxasındaki diriñor kİndir?

Şovinist gürcülerin sərhəddə aksiya keçirib separatçı şüərlər səsləndirməsi iki ölkənin rəsmilərini hərəkətə gətirdi; politoloq: "Gürcüstanla bağlı dövlət siyaseti və əlaqələrə yenidən baxılmalıdır..."

yazısı sah.9-də

**Əli İnsanovun
Qərbə "Qarabağ
bazarlığına" iki
sərt reaksiya**

yazısı sah.4-də

İsgəndər Həmidov:
**"Mirmahmud
bəyin cəddinə
qurban olum,
seçim
özünündür"**

yazısı sah.7-də

**Bəxtiyar
Vahabzadənin
diplomat oğlu
mühləfətə
keçməsi
xəbərindən danışdı**

yazısı sah.5-də

İlham Əliyev Qobustan Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının açılışında iştirak edib

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 7-də Qobustan Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının açılışında iştirak ediblər. Dövlətimizin başçısı əvvəlcə xəstəxananın rəmzi açılışı bildirən lenti kəsib.

Bildirilib ki, Qobustan Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının fealiyyət göstərdiyi bina 1965-ci ilde Mərəzə Qəsəbə Xəstəxanası qismində istifadəyə verilib və 1991-ci ildən isə Qobustan Rayon Mərkəzi Xəstəxanası kimi fealiyyət göstərib. Rayon Mərkəzi Xəstəxanası üçün yeni binanın tikintisine 2014-cü ilde başlanılıb. İnşaat işləri 2018-ci ildə başa çatdırılıb. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva xəstəxanada yaradılan şəraitle tanış olublar.

Norveçin Azərbaycandakı səfirliliyi mayın 16-da bağlanır

Norveçin Azərbaycandakı səfirliliyi may ayının ortalarında fealiyyətinə xitam verir. Bu haqda modern.az-a səfirlilikdən bildirilib. Son iş günü mayın 16-sı olacaq. Mayın 20-dən etibarən ise Azərbaycanla bağlı məsələlərlə Norveçin Ankaradakı səfirliliyi möşğül olacaq.

Xatırladaq ki, öten ilin noyabrında Norveçin Xarici İşlər Nazirliyi Bakıdakı səfirliliyini bağlamağı, əvəzində Gürcüstanda səfirlilik açmağı qarara alıb.

Moskvadakı təyyarə qəzası pilotların səhvi ucbatından olub

Rusiyamın hüquq-mühafizə orqanları Moskvada Superjet 100 təyyarəsinin qəzasında insan faktorunu öne çəkiblər. Modern.az Rusiya KIV-nə istinadən xəber verir ki, qəza enişindən sonra pilotlar müharrikə səndürməyiblər və kabinənin pəncərəsini de bağlamayıblar.

Bu isə yanığının təyyarənin salonunda daha sürətlə yayılmasına səbəb olub. İstintaqın ilkə nəticələri sağ qalan pilotların ifadəsi əsasında müyyənləşdirilib.

Abunə daha sərfəlidir - "Yeni Müsavat" abunə kampaniyasını davam etdirir

"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmışla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərlər.

Koşkların alınan qəzeti bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzeti bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - 48 qəpiyə başa geləcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılıqla üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşımaya Mərkəzinin baş ofisi ilə: (012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımları ilə də abunə yazılıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

Bakının Baş planında nələr var?

Bakının Baş planını 4 əsas prioritet təşkil edəcək. Virtu-alaz.org bildirib ki, bunu Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Samir Nuriyev Memarlar İttifaqı idarə Heyətinin Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi ilə birləşdə "Bakının şəhərsalma inkişafı" mövzusunda keçirdiyi plenumda deyib.

Onun sözlərinə görə, bu prioritətlər davamlı inkişafın təmin olunması məqsədilə şəhərin tarazlı zonalaşdırılması və ənənəvi mərkəzi ilə yanaşı, alternativ mərkəzlərin və alt-mərkəzlərin formalşdırılması, ətraf mühitin regenerasiyası, ərazilərdən səmərəli istifade və halinin rahat yaşayışının təmin edilməsi, milli-mədəni ərəs və şəhərin memarlıq gərkəminin qorunması, medəni həyatın zənginləşdirilməsi, şəhər iqtisadiyyatının post-sənaye dövrüne mərhələli keçidi.

S.Nuriyev qeyd edib ki, Bakı şəhərinin Baş planının hazırlanması üzrə 2 mərhələdə təşkil olunmuş genişmiq-

yalı işlərin 1-ci mərhələsinə verildi. Əminəm ki, bütün məraqlı tərəflərin, o cümlədən ən nüfuzlu üç strateji məsləhətçi şirkətlərindən biri - "Boston Consulting Group" şirkəti əməkdaşlığı cəlb edilib: "Aidiyyəti dövlət orqanlarının nümayəndələri və ictməi xadimlərdən ibarət olan tender komissiyasının qərar ilə Bakı şəhərinin Baş planının hazırlanması üzrə tenderin qalibi Almanıyanın nüfuzlu "AS+P" Şəhərsalma və Memarlıq şirkəti seçildi və bununla da layihənin 2-ci mərhələsinə start

Etibar Məmmədovdan qəzəbli İnsanov açıqlaması

"Mən Əli İnsanovun mövqeyini niyə dəstəkləməliyəm? Sosial şəbəkələrdə bunu iddia edənlər qələt edirlər".

Bunu modern.az-in suallına cavab olaraq, Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının qurucusu və lideri Etibar Məmmədov söyleyib. O qeyd edib ki, sabiq səhiyyə naziri, siyasetçi Əli İnsanova eks və ya onun tərəfində deyil: "O kim, men kim... Nəyə görə kimisə müdafiə etməliyəm, kiminsə tərefində, ya da əleyhine olmalyam? Hərənin öz hüququ, öz məniti var. Kim nə istəyir, danışa bilər. Öz danışdıqlarına da her kəs özü cavabdeh olmalıdır".

Etibar Məmmədov Əli İnsanovun mübahisəli çıxışlarına qiymət vermək istəməyib: "Onun çıxışları ilə bağlı da heç bir fikrim yoxdur. Kimin haqqında danışbsa, onlar cavab versin. O, yaşı 70-i keçmiş adamdır. Vaxtılı nazır işleyib, həbsdə yatab. Nə danışrsa, məlumdur ki, özü öz sözlərinə cavabdeh olmalıdır. Neyisə hesablaşdırıb, danışrsa, özü cavabdeh olmalıdır. Mən niyə onun çıxışına qiymət verməliyəm? Mənə artıq yerə bu cür suallar verirsiniz".

14 yaşlı qızı döyən anormal azadlığa buraxıldı

Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası (AXCP) sədrinin müavini Fuad Qəhrəmanlının 14 yaşlı qızı S.Y.-yə hücum edən Tural Qarayevin ceza müddəti bitib. S.Y.-nin vəkili Zibeydə Sadıqova Tural Qarayevin barəsində cinayət işi başlanması, ona törətdiyi əmələ görə 15 sutka cəza veriləməsinin adekvat olmadığını açıqlayıb. Bundan əvvəl vəkil Zibeydə Sadıqova Bakı Apelyasiya Məhkəmosuna müraciət etmişdi. Həkimə 2 videogörüntü təqdim edərək, onların iş materiallarına əlavə olunması barədə vəsatət qaldırılmışdı. Bunlardan biri incident zamanı çəkilib, digəri isə həmin gün axşam məsələ ictimailaşdırıldan sonra Tural Qarayevin sosial şəbəkələrdə canlı yayında deyilənlərə münasibətini əks etdirən videodur.

Tural Qarayev həmin çıxışında iddia edir ki, neinki bu qız, onun valideynləri də bu ölkənin əleyhinə olan adamlardır. Vəkil məhkəmədəki çıxışında Tural Qarayeva verilən cəzənin onun törətdiyi əmələ adekvat olmadığını hakimin diqqətine çatdırılmışdı. Müdafiəçi bildirib ki, əslində onun barəsində cinayət işi başlanımalıdır. Məhkəmədən de xahiş etmişdi ki, Tural Qarayev haqqında cinayət işi başlanması üçün xüsusi qərar çıxarıb, prokurorluğunə göndərilsin. Amma həkim qısa müşavirədən sonra apelyasiya şikayətinin təmin olunmadığını, Yasamal Rayon Məhkəməsinin qərarının qüvvədə saxlandığını elan etmişdi.

İnsident aprelin 17-də Bakı Dövlət Universitetinin yaxınlığında baş verib. Hadisədən sonra Zümrüt Yağmur qızına hücumla əlaqədar Daxili İşlər Nazirliyinə şikayət edib. Yasamal rayonu, 28-ci polis bölməsinin əməkdaşları tərəfindən saxlanılan Tural Qarayev haqqında inzibati xəta protokolu tərtib olunub. Aprelin 19-da Yasamal Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə ona 15 gün inzibati həbs cəzası verilmişdi.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
"Yeni Müsavat"

Poroşenko prokurorluğa getməkdən imtina etdi

Mayın 7-də 2014-cü il Maydan hadisələrində həyatını itirən insanlara görə dindirilməli olan Ukraynanın sabiq prezidenti Petro Poroşenko Baş Prokurorluğa getməyib.

Baş Prokurorluğun nümayəndəsi Sergey Qurbatuk jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, sabiq prezident yenidən dindirilməye çağırılacaq. Poroşenko növbəti dəfə prokurorluğa gəlməsə, cərimələnəcək.

"Qafqazinfo" xatırladır ki, P. Poroşenko sonuncu dəfə 2016-cı ilin noyabrında Maydan hadisələrinə görə 6 saat sorğu-sual edilib.

Gürcüstana gedənlər: yeni rəqəmlər açıqlanıb

Bu ilin dörd ayında (yanvar-aprel) Gürcüstana 2 milyon 200 mindən çox əcnəbi səfər edib. Bu, 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,9% çoxdur. Gürcüstana gedənlərin 1,2 milyon əcnəbi turist olub. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,8% artım deməkdir.

Statistikani Gürcüstan Milli Turizm Administrasiyası yayıb. Novator.az xəbər verir ki, administrasiya bu ilin yanvar-aprel aylarında Gürcüstana səfər edən əcnəbilər arasında Azərbaycan vətəndaşlarının birinci yeri tutduğunu açıqlayıb.

Sonrakı yerlərdə Rusiya, Ermənistan, Türkiye və Ukrayna vətəndaşlarıdır.

Yanvar-mart aylarında Gürcüstan turizmdən 578 milyon dollar gəlir eldə edib. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 28 milyon (5%) dollar çoxdur.

Bakıda 28 dərəcə isti olacaq

Ölkə ərazisində bu günde gözlənilən hava şəraitini ilə bağlı məlumat açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorolojiya Departamentindən verilən məlumatata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişik buludlu olacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Səhər bəzi yerlərdə zəif duman olacaq. Şimal-qərb küləyi gündüz cənub küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gece 13-16, gündüz 24-29, Bakıda gece 14-16, gündüz 26-28 dərəcə isti təşkil edəcək.

Atmosfer təzyiqi normalan aşağı 755 mm civə süturnu, nisbi rütubət gece 60-70, gündüz 45-50 faiz olacaq.

Bu gün Şuşanın işgalinin 27 il tamam olur. Qarabağ xanlığının bünövərsi 1750-ci ildə Pənahxan tərəfindən qoyulub. Xanlığın paytaxtı Şuşa elan edilib.

Rayon kimi yaranma tarixi - 08.08.1930

Ərazisi 0.29 min km²

Əhalisinin sayı 33484 (01.06.2017 statistikası)

Əhalinin sıxlığı - 1 km² 102

Şuşa şəhəri ilə Bakı şəhəri arasında olan məsafə 373 km...

Sovet hakimiyəti dövründə Şuşa şəhərinin inzibati statusu bir neçə dəfə dəyişikliyə məruz qalıb.

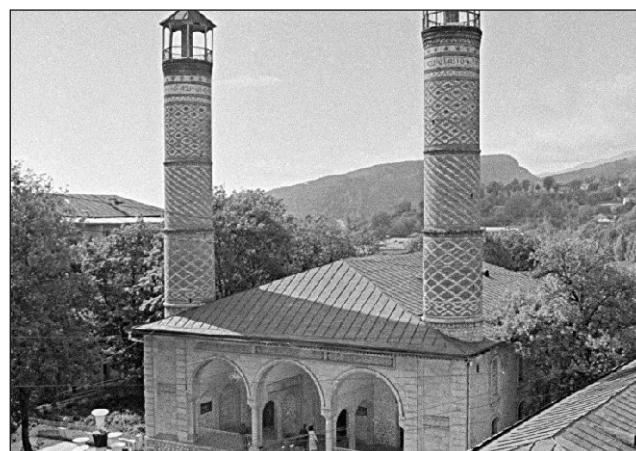
1921-ci ildə Şuşa yeni yaradılmış Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin mərkəzi kimi müəyyənləşdirildi. Lakin bu qərar 1923-cü ildə deyisdirilərək vilayətin mərkəzi Xankəndi seçildi. 1923-cü ildə Şuşa Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayətinə daxil edildi. Bununla da Şuşa 170 ildən artıq yerine yetirdiyi statusdan - bütün Qarabağın mərkəzi statusundan məhrum edildi.

Hətta 1963-cü il yanvarın 4-də Şuşa rayonu ləğv edilərək Stepanakertin tərkibinə qatıldı. Yalnız N.S.Xruşovun hakimiyətdən uzaqlaşdırılmasından sonra 1965-ci il yanvarın 6-da Şuşanın rayon statusu yenidən bərpa edildi.

Azərbaycan xalqının mədəniyyətinin, əsrarəngiz müsələqisinin beşiyi sayılan, tarixi Azərbaycan torpaqlarının ebedi və ayılmaz parçası, böyük alimlərin, bəstəkarların, şairlərin vətəni olan Qarabağın paytaxtı - Şuşa şəhəri artıq iyirmi yeddi ildir ki, təcavüzkar Ermənistən işgalini altındadır.

Şuşanın işgalinin 27 il iyi və 373 kilometrlik məsafə...

Bu gün Şuşanın işgalinin 27 il tamam olur; Ermənistən silahlı qüvvələri bu şəhərdə Azərbaycan xalqının izlərini silmək, onu unutdurmaq üçün ən ağlagəlməz cinayətlərə əl atıblar

Banu Natəvanın evini, Molla Pənah Vəqifin məqbərəsini yerlə-yeşənən 366-ci alayının herbi qulluqçularının ve 40 zirehli texnikasının köməyi ilə Şuşa şəhərinə hücum keçidərlər. Şuşanın işgal nəticəsində 480 gürnəhsiz vətəndaş qəfə yeti-rib, 600 nəfər yaralanıb, 22 min insan öz yurdundan dider-ğin düşüb. Əsir götürülmüş 68 soydaşımızın taleyi baredə bu güne qədər məlumat yoxdur.

Şuşa şəhərində azərbaycanlıların tarixi izlərini silmək məqsədilə vandallar 600-e ya-xın tarixi memarlıq abidəsini, o cümlədən Pənaheli xanın sarayı, Cümə məscidi, Aşağı Gövhər Ağa məscidi, Xurşud

tətbiqi sənəti muzeyini, Qarabağ dövlət tarix muzeyini, turist bazasını, Qafqazda yeganə Şərqi musiqi alətləri fabrikini dağıdb, buradakı nadir sənət incilərini talayib və məhv edib-lər. Ümumilikdə, 1992-ci il mayın 8-də Ermənistən silahlı qüvvələrinin Şuşanı işgal etməsi nəticəsində Azərbaycanın 289 kvadrat kilometr ərazisini ermənilərin nəzarətinə keçib.

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanın mayın 8-də Azərbaycanın işgal altındaki Şuşa şəhərinə səfər edəcək. Paşinyanın şəhərin ermənilər tərəfindən işgalinin 27-ci il-dönümünü qeyd etmək üçün Şuşaya geləcək. Erməni KİV-i keçmiş prezyident Serj Sərkisyanın da həmin tədbirlərdə iştirak edəcəyini yazır. Hətta Pa-

şinyan Şuşanın işgalini günü özünün indiyədək ən uzun mətbuat konfransını keçirəcək. Bu haqda özü sosial şəbəkədə səhifəsində yazıb. Yerli vaxtla saat 10:30-da başlayacaq mətbuat konfransının 6 saatadək sürəcəyi gözlənilir. Həmçinin onunla Sərkisyanın görüşü gözlənilir.

□ **Emil SALAMOĞLU**
"Yeni Müsavat"

Bakı beynəlxalq tədbirlərin ev sahibinə çevrilir

Ekspertlər belə tədbirlərin Azərbaycanın dünyada tanınmasında önəmi olduğunu deyirlər

Son zamanlar Azərbaycan olduqca böyük, beynəlxalq miqyaslı yarışlara, festivallara, qlobal forumlara, konfranslara ev sahibliyi edir. Ekspertlər bildirirlər ki, bu, ölkəmizin beynəlxalq çökəsinin yüksək, dünya ictimaiyyətində nüfuzunun kifayət qədər olmasının göstəricisidir. Bəs bu tədbirlərin keçirilməsi Azərbaycana nə verir? Hər hansı bir beynəlxalq tədbir və ya yarışın ölkəmiz üçün qazandırdığı divident nədir?

"Yeni Müsavat" a danişan politoloq Mübariz Əhmədoğlu bildirib ki, qloballaşan dünya sanki bir kəndə bənzəyir və burada informasiyanın yayılması çox sürətli baş verir:

"Təessüs ki, dünyada nəqativ tutumlu məlumatlar daha çox yayılır. Belə bir dövrdə Azərbaycanın beynəlxalq tədbirlərde iştirakı, bilavasitə bu tədbirlər ev sahibliyi etməsi çox müsbət haldir. Dünyanın 500-dən çox siyasi xadimi, həzirki və keçmiş dövlət başçıları, ekspertləri Bakıya geldi, V

Ümumdünya Mədəniyyətlərəsi Dialoq Forumu keçirildi. Bütün bunlar vacib göstəricidir. Deməli, Azərbaycanın həm də sabitliyinə, ölkə prezidentinin apardığı siyasetə inanıb, buraya gəlirlər. Azərbaycan yüksək dəyərləndirdikləri üçün bilirlər ki, burada səsləndirdikləri fikirlər bütün dünyaya yayılacaq. Strateji sabitlik deyilən bir anlayış var. Bizim ətrafımızda strateji sabitliyin hökmü sürmesi üçün bu cür tədbirlər vacibdir. Beynəlxalq ictimaiyyət hansı tədbirə ge-

dib-getməyəcəyi ilə bağlı seçim edir. Azərbaycanda keçirilən tədbirlərdə isə hərtərəflə dinamika, artım var. Bu tədbirlər vacibdir və strateji sabitlik baxımından qoruyucu əhəmiyyətə malikdir".

Iqtisadçı alim Fikret Yusifov "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bu tədbirlərin Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün əhəmiyyətindən danışır. Iqtisadçı bildirib ki, tədbirlər xüsusilə də ölkəmizdə turizmin inkişafı baxımından əhəmiyyətliyidir:

"Ölkəmizdə keçirilən istenilən tədbirlər vasitəsilə eyni zamanda ölkəmizin təbliğatı gedir. Yarışların, tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsi, bura-yə çoxsaylı qonaqların gəlinib, buraya gələn bir adam sonradan başqaları üçün təbliğatçıya çevirilir. Azərbaycanda turizmin inkişafı, ölkəmizə kənar-dan olan maraqların çoxalması baxımından beynəlxalq tədbirlərin Bakıda keçirilməsini önemli hesab edirəm. Düşünürəm ki, son bir neçə ildə keçirilən tədbirlər Azərbaycanın dünyada tanınmasında kifayət qədər rol oynayıb. Biz 4-5 il bundan öncə Azərbaycana gələn turistlər bugünkü sayı müqayi-

da qədər insan baxır. Yəni bu qədər insan Bakını görür, Azərbaycan haqqında məlumatlara sahib olur. Yarışlara gələn insanlar öz ölkələrinə döndükdən sonra isə Azərbaycan haqqında yaxınlarına danişib, yeni maraqlar yaradıb, insanların ölkəmizə üz tutmasına səbəb olurlar. Bu baxımdan beynəlxalq tədbirlərin

Bakıda keçirilməsini önemli hesab edirəm. Düşünürəm ki, son bir neçə ildə keçirilən tədbirlər Azərbaycanın dünyada tanınmasında kifayət qədər rol oynayıb. Bele forumlar dünyadan aktual problemlərinə həsr olunmuş məsələlərin müzakirəsini özündə ehtiva edir. Bu gün "Bakı prosesi" deyilən,

sonucusu isə V Ümumdünya Mədəniyyətlərəsi Dialoq Forumu olan tədbir, sözsüz ki, dünyada dinlər, mədəniyyətlər və etnoslar arasındaki münasibətlərin yaxşılaşması işinə ciddi töhfə olacaq. Artı bele forumlar təxminən 10 ilə yaxındır ki, keçirildiyindən, bütün dünyada məşhurdur. Bele foruma dəvet olunanlar həvəsle gəlib, böyük məruzələrlə çıxış edirlər. Həmçinin forumun dünyaya müraciət xarakterli bir sıra sənədlərinin hazırlanmasında yaxından iştirak edirlər, Azərbaycanın dünyaya yaxınlaşmasında böyük rol oynayırlar. Gələn adamlar heç da

adi insanlar deyil. Bakıda keçirilən sonuncu forumda ən azı 2 nəfər fealiyyətdə olan xarici işler naziri var idi. Gələnlərin içərisində "Nobel" mükafatı laureatı olan insanlar da vardi. Bu adamlar hem dünyanın problemlərini müzakirə edir, hem də Azərbaycanın problemlərini də yaxından tanış olurlar. Forumlara qatılanlar arasında ele insanlar var ki, artı neçənci dəfədir ki, Bakıya gəlir, Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ problemi haqqında kifayət qədər məlumatla malikdir. Həmin adamların sözü bu gün də beynəlxalq münasibətlərdə diqqətən dillənilir. Beləliklə də deyə bilərik ki, beynəlxalq tədbirlərin Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın siyasi məsələlərinin dünyasında böyük əhəmiyyətə malikdir. Həmçinin tədbirlər Dağılıq Qarabağ probleminin mənşeyinin araşdırılması və bu məsələnin həlli ilə bağlı obyektiv mövqənin ortaya qoyulmasına xeyli dərəcədə böyük rol oynayır. Dəyə bilərem ki, "Bakı prosesi" nə daxil olan bu kimi məqamlar bir tərefdən ölkəmizi bütün dünyada məshhurlaşdırır, digər tərefdən, Azərbaycanın yeritdiyi xarici siyaset baxımından dünyada icti-mai rəyin formallaşmasına mü-hüm töhfələr verir. Ona görə də, fikrimcə, bu tədbirləri alqışlamaq lazımdır. Çünkü bu, bizim xarici siyaset xəttimizin uğurlarından biridir".

□ **Əli RƏİS,**
"Yeni Müsavat"

Özgə yarışmalarının azarkeşləri

Samir SARI

Ölkəmizin içtimai-siyasi gündəminə baxıram və ağlım gedir evvəlcə Minsk və Moskvaya, sonra Kişiniov və Buxarestə, ondan sonra Dublin, London, Kanberra, Vaşington və Ottavaya, oralardan ötürü Qahirə və Bağdada, ləp axırdı Lissabon və Rio-de Janeiro...

Yəqin ki, çox adam bu şəhərlər arasında lazımi əlaqə qurdu. Çox gəndən götürmeyimə baxmayaraq. Amma məsələ belədir: bu adları çəkilən şəhərlər qardaş dövlətlərin paytaxtlarıdır. Məsələn, Belarusla Rusiya, Moldovayla Ruminiya qardaş dövlətlərdir (o birilər də eləcə - məsələn, Portugaliya-Braziliya), bizim təbirimizcə desək, bir millət-iki dövlətdirlər.

Əslində dünyada bir millət-yeddi dövlət (ingilisdillilər), bir millət - on beş dövlət (ispandillilər), hətta bir millət - iyirmi dövlət (erəbdillilər) büsətləri da var. Tam əksi də mövcuddur, "yüz millət-bir dövlət"lər (ABŞ, Çin, Rusiya, Hindistan və s.) də az deyil.

İndi fikirşirəm ki, görəsən, o qardaş dövlətlərdən birində, məsələn, böyük qardaşlardan olan Rusiyada, Rumiñada seçki olanda kiçik qardaşları - Belarusun, Moldovanın əhalisi kütłəvi həyecan yaşayır mı? Eləcə də o birilərində. Bunu gərək o dövlətlərdə yaşayan həmətənlərimizdən soruşaq, necə olmasa da, illərdir oralarda yaşayırlar, bilmış olarlar.

Amma bizdə belədir, biz öz qardaş ölkəmizin siyasi prosesləri ilə, içtimai-siyasi gündəmiylə, türkün sözü, hər türlü seçimləri ilə dərindən maraqlanırıq, həyecanlanırıq, uzun-uzadi müzakirələr aparırıq. Hətta İstanbulun hansısa rayonunda bələdiyyə başşanının kim olacaq üstündə bura da öz kendilərimizlə dalaşırıq.

İllərdir ki, beleyik. Doğrusu, bunun haradan qaynaqlanğına dair müəyyən texminlərim var, amma çox da açıb-ağardılası deyil. Futbolda da eyni cür hərəkət edirik və aşağı-yuxarı, səbəb eynidir.

Əgər bizdə də "Real" və "Barselona" (yaxud "Çelsi" və "Liverpul", "Juventus" və "Milan") kimi güclü futbol klubları olsa, onlar kimi böyük oyunçulara sahib olsaq və o oyunçular dünyanın futbol azarkeşlərinin diqqətini Bakıya cəm edə bilsələr, biz heç vaxt başqa ölkələrin futboluna azarkeşlik etmərik, deyərik, özümüzünküne ne gelib.

Siyaset məsələsində də belədir. Bizdə də o cür maraqlı seçkilər olsa, qardaş ölkənin bələdiyyə başşanlarının kimliyi bizi maraqlandırmaz, deyərik, Qarsda kim mer olur-olsun, nə işimiz qalıb, biz baxaq görək, Zərdabın bələdiyyə sədri kim olacaq, Qusarda seçkini kim udacaq və s.

Uzun sözün kəsəsi, harda babat yarışma var, bizim diqqətimiz ora yönəlir. ABŞ-da da vaxtaşarı yaxşı yarışmalar olur. O vaxt Trampin seçkisində bizim camaatin təmsilciləri gecəyə ABŞ sefirliyinə yığışmamışdırlar? Hətta insanlarımız iki tiryəyə bölünmüdürlər. Çoxluq Hillari Klintonun tərəfindəydi, di gəl, azlığın tutduğu "qoç" - Tramp qalib gəldi.

Bəs kim deyer, Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyadda axırıncı dəfə seçki ne vaxt olub və kim qalib gəlib?

Hər halda bu yazının müəllifini o cür bilgilərdən xəbərsizdir. Bəlkə də heç ər-Riyadda seçki keçirilmir, kral öz şahzadələrinən birini təyin edir ki, adam paytaxt meri olsun. Yəni orada mer seçkisi və müvafiq yarışma olsayıd, biz əl-əlbət bilərdik.

Mer demişkən, indi bir xəbər var ki, gecəyə kəsilmiş 130 ağacın yerleşdiyi meşə zolağının yerini 2013-cü ildə bir sahibkara şəhərin vaxtı rəhbəri Abutalibov Hacıbala İbrahim oğlu veribmiş. Burada müəllif "satılmış" yazmaqdən bilərkən cəkindi, ancaq güman ki, sahənin sahibkarın sərəncamına verilməsi müftə-müsəlləm başa gəlməyib, rüsum-filan da alınıb. Ancaq bunun yuxarıdakı söhbətə dəxli yoxdur.

Əsas məsələ odur ki, İstanbul seçkiləri yenidən ölkəmizin gündəminə oturub. Ehtiraslar yenidən qızışır. Heyf ki, bizim səsvermə hüququmuz yoxdur, yoxsa biz bakılırlar qardaş İstanbulu mərsiz qoymazdıq, toplaşın ellikcə kiməsə səs vererdik, məsələ bitərdi.

İndi bu yerdə kimse çıxıb deyəcək ki, belə elliklə səs verənsinizsə, öz Bakınıza mer seçin də...

Ağlına və dilinə bu fikir gələnlərin hamısı haqlıdır. Amma gerçəklilik budur ki, bizdə mer institutu yoxdur. Heç yarışma da yoxdur. Bax, ele o səbəbdən "Zirə" ilə "Sabah"ın oyunu-na heç kəs baxmir.

Bu ilin martın-
da Novruz
əvvəl ilə
azadlıq çi-
xan sabiq səhiyyə naziri
Əli İnsanovun günlər öncə-
ki müsahibəsi atrafında
narazılıq durmadan artır.
Ən çox da onun Dağılıq Qa-
rabağ münaqişəsi ilə bağlı
dediklərinə sərt etirazlar
var.

rəm, əvvəl o mərkəzlər adamı persona kimi qəbul etməlidir-ler ki, sonra danışınlar, ümu- miyyətə. Amma İnsanov Azərbaycan insanların ona dəyişməz nifrətini bilir, ona görə də xalqı hesabdan silib. Adamlar üçün ən dəhşətli həqiqət toplumun onun barəsin- də gerəkdən nə düşünməsi-

ram. Azərbaycan münaqişənin həlli üçün dinc yolla sülhə çatmağı arzulayır. Sühl yolu sözü doğru deyil. Azərbaycan dinc yolla problemi həll etmek üçün indiyə qədər çalışıb, təkliflərini verib. Amma bu dinc yol 25 ildir heç bir fayda vermir. Görünür, bu insa-nın çox şeylərdən xəbəri yox-

ürün onun dediklərinə şərh verdim. Belə bir qeyri-ciddi, siyasetlə məşğul olan adam-ların dediklərinə cəmiyyətin köklənməsini heç də doğru sayıram".

Deputat sabiq nazirin Azərbaycanı beynəlxalq konvensiyalara əməl etməkdə suçlamasına da mövqeyini

Əli İnsanovun Qərbəle "Qarabağ bazarlığında" iki sərtreaksiya

Vusalə Mahirqızı: "İnsanov Azərbaycan insanların ona dəyişməz nifrətini bilir"
Fərəc Quliyev: "O insan mənə maraqlı deyil"

Açıq şəkildə ermənilərlə barışqandan dəm vuran Ə.İnsanov bu müsahibəsində azadlıq çıxdığı ilk andan təşəkkür etməkdən doymadığı Qərbə mesaj ünvanlayır ki, mənə Azərbaycanda iqtidara getirin, Dağılıq Qarabağ münaqişəsini sülh yolu ilə həll edim. Bundan əlavə, eks-nazir demokratiya pərdəsi altında gizlənərək, bildirir ki, Azərbaycan elə bir qurulmalıdır ki, ermənilər dövlətimizin tərkibində yaşımaq istəsinlər. Ə.İnsanov hətta daha irəli gedərək, beynəlxalq qurumların Dağılıq Qarabağ münaqişəsini sülh yolu ilə həll edilmesində Azərbaycan tərəfinə inanmadığını da öne çəkir. Bir növ günahı dövlətimizdə görür. Rəsmi Bakının beynəlxalq konvensiyalara əməl etmədiyini deyən sabiq nazir bu səbəbin də münaqişəsinin həll edilməməsində mühüm rol oynadığını öne çəkir.

ONA İnformasiya Agentliyinin rəhbəri Vusalə Mahirqızı facebook profilində bunulla bağlı status paylaşmış. Agentlik rəhbəri yazır: "Əli İnsanovun o müsahibəni verməkdə məqsədi Qarabağ münaqişəsini Ermenistanın üstünlüyü ilə "həll etməye" çalışan xarici mərkəzlərə "mənə dəstəkləyin, təslimçi sülh imzalamaya hazırlam" mesajı vermişdir. Gülməlidir, bili-

ni dərk etməsidir. Əli İnsanov dur. Onun "Azərbaycan elə zamanında təhqir elədiyi, aşağılığı, əzdiyi adamların onu qəbul etmediyi, etməyecəyini yaxşı bilir və qisasını da bu cür alır. Xalq üçün ən müqəddəs olan məsələ ilə - Qarabağla belə alver etmeye rəm ki, ölkəmizin vəziyyəti

bildirdi: "Bunların hamısı çox mənəsiz fikirlərdir. Əli İnsanov Qəribə Azərbaycandan olğunu üçün məsələlərdən xəbərdar olduğunu düşünürəm. Bunun müqabilində belə məsələləri qaldırmaq nə dərəcədə doğrudur? Düşmənə qarşı mübarizə aparanda daxilə səfərber olmaq lazımdır. Belə olduqda daxili məsələləri qaldırıb düşmənin əlinə nələrisə verməyə ehtiyac qalmır. Ermenistanda parlamente daxil olub qanunverici orqanı gülləbaran edirlər, ölenlər olur, amma bu barədə Ermenistannın daxilindən heç nə deyilmir. Amma bu şəxs korupsiyada ittihəm olunub, həbsə düşüb, çəkilişlərdə bunun hər biri öz əksini təpib, indi başlayıb mənəsiz fikirlər səsləndirir. Hər bir ölkədə həbsə atılan adamlar olur. Hətta bəzi hallarda qanunsuz şəkildə tutulan adamlar da ola bilər. Amma bunun Dağılıq Qarabağın işgal altında qalmasına heç bir dəxli yoxdur. İnsan haqlarından da-nışan bu şəxs sehiyyə naziri olanda ANS-in müxbirlərinə qarşı etdiyini hər kəs bilir. Azərbaycan tərəfi işgalə mərəz qalib. Əgər birisi üstürtüyü şəkildə erməni tərəfə üstünlük verirə, bunun bir adı varmı? Buna şərh verməyə gərek qalırı? Mənəcə, yoxdur".

□ Cavanşir ABBASLI
"Yeni Müsavat"

İnternet mediasında xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin oğlu, sabiq safir İsfəndiyar Vahabzadənin müxalifətə keçdiyi barədə xəbər yayılıb. Qarabağ Komitəsinin üzvlərindən birinə istinadən bildirilib ki, İsfəndiyar Vahabzadə Qarabağ Komitəsinin 8 mayda keçiriləsi nəzərdə tutulan xüsusi iclasına da qatılacaq. O da qeyd olunub ki, diplomat Qarabağ Komitəsinin üzvləri qarşısında Qarabağdan, 30 illik diplomatik fəaliyyəti müddətində Qarabağ məsələsi haqqında xatirələrində danışacaq.

İsfəndiyar Vahabzadə "Yeni Mütəsəbat"da müsahibəsində bu barədə iddiyalar tezkih etdi:

- Mən müxalifətə keçməmişəm, keçmək fikrim də yoxdur. Hər iki tərəfim azərbaycanlıdır. Mən azərbaycançıyam. Əgər məni bir yərə qonaq çağırırlarsa, mən harasa gedirəm, oraya qeydiyyata düşmürəm ki. Mənim bir sifətim var, heç zaman da deyişmirəm. Müxalifətin pis cəhati olunda deyirəm ki, siz sehv yol dasınız, iqtidarda yaxşı cəhet varsa, deyirəm siz yaxşı iş görürsünüz. Mən heç vaxt da heç tərəfə eynimrəm, meyllənmirəm. Mənim öz fikrim var, bir sifətim var. Bəxtiyar Vahabzadə na iqtidarı idi, nə də müxalifətçi. Mən özüm onunla müqayisə eləmirəm, onun oğluyam. Mən də bir alim kimi, pis-yaxşı yazıçı kimi, öz fikirlərimi mətbuataya vere bilərəm. Amma məsələ bundan ibarətdir ki, mən müxalifətə keçməmişəm, keçmək fikrim də yoxdur.

- Bəs elə isə bu xəbərin yayılmasına səbəb nə olub? Əvvəlcədən sizin Qarabağ Komitəsin ilə əlaqələriniz var idimi?

- Məni yüz yere çağırırlar. Mən də yəzindən birine gedirəm, yaxud getmirəm, etiraz edirəm, ya vaxtım olmur. Sadəcə,

heç kimin xətrinə dəymək istemirəm. Mənə bu təşkilatdan zəng etmişdilər, adı da yadından çıxıb. Dedi, xahiş edirik, sabah gəlin "Nərimanov" metro stansiyası tərəfdə tədbirimiz var. Ancad sonra zəng edib dedim ki, vallah,

sabah gələ bilməcəyəm, özüm başaqlıq ortalığı çıxıb, yazı-pozu işləri ilə məşğulam. Bundan sonra baxdım ki, saytlar belə bir şey yazıb. Bir də belə şey olacaqı təqdirdən mən məcburam ki, buları məhkəməyə verim. Bu dəfə məhkəməyə vermirəm. Amma bir də başının üstündən adlayıb belə bir iş görsələr, məcbur olacağam ki, onları məhkəməyə verirəm.

- Deməli, siz Qarabağ Komitəsinin tədbirində iştirak etməyəcəksiniz, eləmi?

- Qötüyyən, yox!

- Sizə dediğimiz nə məqsədlə dəvət olunursunuz?

- Sizi inandırıram, iki balamın canı üçün, atamın goruna and içi rəm, heç xəbərim yoxdur. Sadəcə, dəvət almışam. Yüz yere dəvət alırlar. Əger sabah mən sizi evimə dəvət etsəm, bu, o demək

deyil ki, siz gəlib mənim evime qeydiyyata düşəcəksiniz.

Sizə vaxtılı dediyim kimi, mənim telefon nömrəmi 11-12 nöfər bilir. Bunlar mənim nömrəmi haradan götürmüşdülər, bilmirəm. Hətta tanış nömrə olmayanda telefonu açıram. Ancaq bu dəfə telefonu götürdüm, soruştum kimdir? Dedilər, sizi dəvət edirik. Dədim, gələ bilməcəyəm, inciməyin, özümü yaxşı hiss eləmirəm. Elə belə de quvardı.

- İsfəndiyar bəy, yeri gəlmış-

□ Elşad PASASOV,
"Yeni Mütəsəbat"

"Xəzəri çirkənləndirənlər cəzalandırılacaq" - nazirliyin mütəxəssisi

Xəzər dənizinin şirkət, müəssisə, təşkilat və obyektlər tərəfindən çirkənləndirilməsi davam edərsə, onların fəaliyyətinin dayandırılması ilə bağlı tərəfimizdən aidiyəti üzrə vəsatət qaldırılacaq. Çünkü bunun digər alternativi yoxdur. Tərəfimizdən dəfələrlə edilmiş xəbərdarlıqlara, bildirişlərə və ümvanlanmış məktublara əhəmiyyət verməyənlərə qarşı artıq bu addımı atmaq məcburiyyətində qalacaq. Bunu jurnalistlərə açıqlamasında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mütəxəssisi Mirsalam Qənbərov bildirib.

Xəzər dənizinin şimaldan-cənubadək sahil zolağında, xüsusi də Abşeron yarımadasında aparılan monitoring və təhlillərin nəticəsi göstərir ki, etraf mühiti, su hövzələrini, o cümlədən Xəzər dənizini ən çox quruda neft hasilatını həyata keçirən əməliyyat şirkətləri, müəssisə və obyektlər çirkənləndirir.

Birmənali olaraq bildiririk ki, Xəzərin şirkət, müəssisə, təşkilat və obyektlər tərəfindən çirkənləndirilməsi davam edərsə, tərəfimizdən onların fəaliyyətinin dayandırılması ilə bağlı aidiyəti üzrə vəsatət qaldırılacaq.

Keçirilən monitorinqlərin və aparılan analizlərin nəticəsi bunu deməyə əsas verir ki, su hövzələrinə axıdılan axarlardan götürülen nümunələrdə neft məhsullarının qatılığı, bağışaq çöpləri və şərti patogen xəstəlik törədən bakteriyaların miqdarı normadan dəfələrlə çoxdur, ekotoksikoloji baxımdan kəskin zəhərlidir. Xəzər dənizinin ekosistemine mənfi təsirlər aradan qaldırılmazsa, bu, gələcəkdə ağır nəticələrə gəlirib çıxaracaq.

Artıq cimərlik mövsumu yaxınlaşır. Lay sularının təmizlənmədən dənizə axıdılması və insanların belə mühtələ təmsədə olması çox təhlükəlidir. Ətən illerdə olduğu kimi, bu il də ekoloji gərgin vəziyyət yaranmasın deyə rayon icra hakimiyyəti orqanları və bələdiyyələr çirkənləndiriciliyən qarşısının alınması üçün aidiyəti qurumlarla birgə bütün qüvvələri səfərber etmeli, zəruri tədbirlərin görülməsi üçün konkret hərəkətə keçməlidirlər.

Tullantı sularının təmizlənmədən su hövzələrinə axıdılmaması üçün müəssisə və təşkilatların rəhbərlərinə təmizləyici qurğuların quraşdırılması məqsədilə bir daha çağırış edir, qısa vaxt ərzində verilmiş tapşırıqların icrası istiqamətində təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsini tələb edirik. Tez bir zamanda lazımi işlərə başlanılsa, çirkənləndiricilər bərəsində ciddi tədbirlər görülecek və toplanmış materialları hüquq-mühafizə orqanlarına göndəriləcək.

Bu gün nazirliyin əsas fəaliyyət hədəflərindən biri Xəzər dənizinin çirkənləndiricilərinin qarşısını almağa yönəlib. Tərəfimizdən mümkün olan bütün vəsitiyələrdən istifadə olunur ki, Xəzər ekoloji inkişaf və ekoloji sabitlik zonasına çevrilsin.

□ Musavat.com

Bəxtiyar Vahabzadənin diplomat oğlu müxalifətə keçməsi xəbərindən danışdı

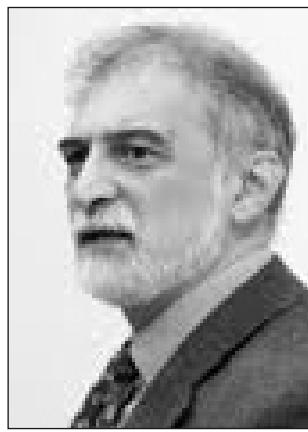
İsfəndiyar Vahabzadə: "Bu dəfə məhkəməyə vermirəm, amma bir də başının üstündən adlayıb belə bir iş görsələr..."

Rusiyadakı səfirliyimizi kim və niyə "yandırdı" - iki baxış

Fəzail Ağamalı: "Görünən budur ki, bizə təhdidlər, təzyiqlər var"

Hikmət Hacızadə: "Xəbərin Avropa İttifaqı ilə bağlanacaq sazişlə əlaqəsi yoxdur"

Məyin 6-da Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyində yanğın baş verən xəbərlər ölkəmizdə də ciddi narahatlıqla qarşılındı. Doğrudur, qısa zamanda səfir Polad Bülbüloğlu təzkihəcidi açıqlamalarla çıxış edərək, məlumatın dezinformasiyasına olduğunu bildirdi.

Amma bu da narahatlığı aradan qaldırmadı. Belə ki, Azərbaycanın Avropa İttifaqı (Aİ) ilə imzalayacağı strateji əməkdaşlıq sazişi öncəsi bu cür dezinformasiyaların yayılmasının təxbət olduğunu barədə ehtimallar səsləndi. Məyin 13-də Brüssel sammitində rəsmi Bakının bu sazişə imza atacağı bildirilir. Bu təxixe gülər qalandan belə həyəcan doğurulan yalnız məlumatın gündəmə atılması� təsadüf olmadığı vurğulanır.

Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalı bu yönde olan ehtimalları əsaslı şəyir: "Cənubu Qafqaz ölkələrinin, xüsusilə Azərbaycanın Avropa İttifaqı, Avropa Atlantik məkanı ilə yaxınlaşması, münasibətlərini daha yüksək səviyyədə qurmış prosesine Rusiya çox qışqanlıqla yanaşır. Ən müxtəlif üsullarla buna mane olmağa say göstərir. Bunu Gürcüstanın təmsilində görmüşük. Ermənistan da bu addımları atanda hansı

təzyiqlərlə üzləşdiyi yaxşı xatırlayıraq. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasındaki münasibətləri daha yüksək səviyyəyə qaldıracıq sazişin imzalanması Rusiya tərəfindən xoş qarşılınlırm. Xatırlayırsınızsa, bir müddət bundan önce ölkədə kifayət qədər hörmət sahibi olan, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədəvələ bağlı dezinformasiyalar yayıldı. İndi də bu cür dezinformasiyalar müxtəlif formalarda gündəmə getirilir - baxmayaraq ki, Ermənistanın baş naziri ilə cənab prezident arasında gedən danışqlarda atəşkəs rejiminə emel olunması ilə bağlı əldə olunan razılıqlar artdıq Ermənistanda Rusiyaya bağlı olan Dağılıq Qarabağın separatçı güvələri tərəfindən tez-tez pozulur. Görünən odur ki, bize tə-

didər, təzyiqlər var. Bunlar hanısa formada, şəkildə baş verir. Mənim üçün bunun Rusiyadan dövlət siyaseti, yaxud bu ölkədə həmşəsi qüvvələr tərəfindən texribat xarakterli addımlar olduğunu demək çətindir. Bunun üçün ciddi araşdırmlara, faktlara ehtiyac var. Bu baxımdan onu demek istərdim ki, hansı tərefən olmayıandan asılı yoxdur, hər halda, yaxşı hal deyil. Bu cür dezinformasiyalara her an hazır olmalı, bunun dərhal aradan qaldırılmasına nail olmalıdır. Çalışmalıq ki, bu və ya buna bənzər hərəkətlər əməkli maraqlarımıza ziyan vere biləcək səviyyəye qalxmasın".

Azərbaycanın Rusiyadakı səbiq səfiri Hikmət Hacızadə hesab edir ki, Moskvadaki səfirliyimizin binasında yanğının baş vermesi ilə bağlı yanğınlıqda təqribən Aİ ilə bağlanacaq sazişə heç bir əlaqəsi yoxdur: "Açıqı, burada heç bir əlaqə görmürəm. Siz deyən sazişde Rusiyaya qarşı olan bütün hissələr yüksəldir. Həmin hal Ermənistanla saziş bağlananada da olmuşdu. Ermənilər saziş üçün danışqlar aparırdılar. Rusiya təpindən sonra Kremlə xoş gəlməyen hissələr sazişdən yüksəldirdi. Bizim sazişdə de bunlar olmadığı üçün Rusiya o qədər de təzyiq etmir. Açıqı, bu sazişin bizim üçün o qədər de strategi böyüküyoxdur. Sazişin mahiyyəti ilə hele ki tanış deyilik".

□ Cəvənşir ABBASLI,
"Yeni Mütəsəbat"

“Şuşanın dağları qara dumanlı” filmi təqdim olundu

Filmin müəllifi Mübariz Əsgərovdur

Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində “Şuşanın dağları qara dumanlı” adlı sənədli film təqdim olundu. Müəllifi əməkdar jurnalist Mübariz Əsgərov olan film təqdimatında milət vəkilləri, ziyahlar, müxtəlif KIV-lerin nümayəndələri iştirak edib.

Musavat.com-un əməkdaşının verdiyi məlumatata görə, tədbiri giriş sözü ilə Dağılıq Qarabağın Azərbaycanlı icmasının idarə Heyətinin sədr müavini Elçin Əhmədov açıb. O, filmde çoxlu sayda sənədli fakt və kadrlardan istifadə olunduğu diqqətə çatdırıb:

“27 il bundan əvvəl Azərbaycanın həm siyasi, həm də mədəni və strateji əhəmiyyət kəsb edən Şuşa şəhəri erməni işgalçıları tərəfindən zəbt edildi. Bu işgal çoxlarımızın gəzü özündə baş verdi.

Ümumiyyətə, Şuşanın işgal olunmasının müxtəlif səbəbləri olub. Ermenistanın Azərbaycana dair torpaq iddiası başlatdığı vaxt ermənilər böyük himaye var idi. Bu himaye həm sovet rəhbərliyi, həm də müxtəlif terror qrupları və dəstələr tərəfindən idi. Məhz bunların sayəsində torpaqlarımız işgal olundu. Digər səbəb isə həmin dövrə Azərbaycan rəhbərliyində olanların Qarabağa bigane münasibəti idi.

“Şuşanın dağları qara dumanlı” filminin ərsəyə gəlməsində Dağılıq Qarabağın Azərbaycanlı icmasının təşəbbüsü oldu. Film çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Çünkü burada kifayət qədər sənədli kadrlar var. Bununla da Şuşanın həmin dövrədəki şəraiti, vəziyyəti göz önüne gelir”.

Filmin müəllifi Mübariz Əsgərov da çıxış edərək bildirib ki, filmdəki hadisələr Şuşanın işgalindən bir az əvvəl olan zamanı əhatə edir: “Burada vertolyot qəzası, Şuşa Rayonu icra Hakimiyətinin başçısı Mikayıl Gözəlovun öz kabinetində güllələnməsi, bu qətlən şahidlərinin danışması, qətlə töredən şəxs, hansı ki, ömürlük həbs cəzası alıb, onunla müsahibe, Boris Yeltsinin Şuşaya gələməsi və digər hadisələr yer alıb. Bütün bunların hamısı fakt və sübutlarla göstərilib.

Həmin dövrədə ölkə rəhbərinin Şuşanı unutması, siyasi özbəşinliqlər Şuşanın işgalinə gətirib çıxardıb. Beləliklə, film əsas məzmunu bundan ibarətdir. Bütün bu hadisələrə bir daha baxmaq bizləri ağırdır. Əger bizi ağırdırsa, deməli, Şuşa hələ itirilməyib. Aprel döyüşləri onu göstərdi ki, Azərbaycan ordusu öz torpaqlarını geri qaytarmağa tam hazırlıdır.

Qeyd edim ki, filmin məsləhətçisi Prezidentin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovdur”.

Daha sonra film tədbir iştirakçılarına təqdim olub.

Təqdimatdan sonra millət vəkili Aqil Abbas çıxış edib. O, filmində təsirlənərək, kövrəldiyini bildirib:

“Filmde, demək olar ki, əsasən Şuşanın mərhum icra başçısı, öz otağında güllələnən Mikayıl Gözəlovdan söhbət gedir. Men də Mikayilla bağlı əsər üzərində işləyirəm, çünkü onu yaxından tanıyorum.

Film çox gözəl filmdir, biz çox kövrəldik. Qarabağ azad olunacaq, çünkü onu azad edəcək ali baş komandan, ordu da var”.

Millet vəkili Musa Quliyev filmi ərsəyə gətirən Mübariz Əsgərova öz təşəkkürünü bildirib: “Filmə baxanda bilinir ki, Mübariz bəy onun üzərində çox zəhmət çəkib. Bu film bizi 2 suala cavab verməyə vadar edir. Onlardan biri odur ki, bu film bizdən soruşur - millət olaraq hansı şəraitdə torpaqlarımızı itirmişik. İkinci nə etməliyik, hansı şəraiti yaratmaliyiq ki, torpaqlarımızı işgalçılardan geri qaytarala bilək? Fikrimcə, filmin nezəri fəlsəfi mahiyyəti bundan ibarətdir”.

Digər iştirakçılar da çıxış edərək, film haqqında fikir və rəylerini bildirib.

□ Xalidə GƏRAY,
Fotolar müallifindir,
Musavat.com

Ötən ilin mayında N.Paşinyan hakimiyətə gələndə bir çoxları onun mühərribə partiyasının üzvü olmayı düşməni əsas gətirərək Qarabağ danışqlarından müsəbat neticə gözləyirdilər. Lakin çox keçmədi ki, Paşinyan hərbi xidmətdə olmasa belə, hərbi ritorikası ilə sələflərini geride qoydu. Əgər Köçəryan və Sərkisyan Dağılıq Qarabağ ətrafində rayonların işğalını “təhlükəsizliyə qarantiya” məqsədilə işğaldə saxladıqlarını iddia edirdilərse, N.Paşinyan bu ərazilərin artıq Dağılıq Qarabağa “birleşdirildiyini” dedi. Onun bu bir ildə sərgilədiyi siyaset danışqların perspektivinin olmadığına şübhə yeri qoymur.

etmisiniz ki, Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsi sülh yolu ilə həll olunsun və oradakı erməni əhalinin statusu bu və ya digər şəkildə müyyənəşsin. Lakin Paşinyan hakimiyətə gələndən sonra bəyan edib ki, Dağılıq Qarabağın ətrafında-

yırsınız və onun hərbi qaranti olursunusa, onda biz öz işimizi bileyk. Yeni kiminlə də dəstləq edək, kiminləsə müttəfiq olaq. Bu, artıq bizim işimizdir. Biz artıq bilməliyik ki, bizim qarşımızda təkcə erməni əsgəri yox, həm də rus əsgəri dayanır.

Səbiq nazir rəsmi Bakını Rusiya ilə aqıq danışmağa çağırıdı

Tofiq Zülfüqarov: “Rusiyadan soruştanıyalıq: siz hərbi qüvvələrinizlə ermənilərin günü-gündən böyüyən və artan ambisiyasının arxasında dayanacaqsınız, ya yox?!“

Politoloq Məhəmməd Əsədullazadə də tesdiqləyir ki, Ermənistən rəhbərliyi ötən il Düşənbədə əldə olunmuş şifahi razılaşmaya əməl etmir, danışqlar prosesində qeyri-konstruktiv mövqə tutur: “Ona görə də rəsmi Bakı Düşənbədə əldə olunan şifahi razılaşmada maraqlı olmamalıdır. Düşənbə razılaşması, görünür, Paşinyana seçki ərefəsində daxili siyasi stabilliyə nail olmaq üçün lazımlı imiş. Qeyd edim ki, erməni baş nazir Nikol Paşinyan Moskva ilə səvdələşərək əsasən Kremlin irəli sürdüyü həll formularını dəstəkləyəcək. İlk əvvəldən Paşinyanın Moskvanın münaqişənin həllində moderatorluğunu qəbul etmirdi, bunu özüne təsir kimi qiymətləndirirdi. Sonradan Moskvanın təzyiqləri fonunda geri çekildi”. **Ekspert hesab edir ki, Vaşinqtonda keçiriləcək növbəti danışqlar prosesi əsasən Azərbaycanın siyasi maraqlarına cavab verir:** “Ermənistən rəhbərliyi Vaşinqton görüşünə Moskvanın təlimatı ilə qatılacaq və istənilən həll variantını qəbul etməyəcək. Absurd şəkildə qondarma separatçıların danışqlarda tərəf kimi iştirakını irəli sürəcək. Təbii ki, bu təklif Vaşinqton görüşün iflası ilə nəticələnəcək. Amma, ABŞ bir daha şahid olacaq ki, Ermənistanda inqilab olmasına baxmayaraq proseslərdə heç bir irəliləyiş yoxdur və Paşinyan Rusyanın vassallığını qəbul edib. Rusiya hazırda Lavrov planını irəli sürməklə əsasən görüntüsünü yaradır və münaqişənin beynəlxalq hüquq çerçivəsində həllində maraqlı deyil. Qeyd edim ki, Rusyanın iştirakı olmadan Qarabağ danışqlarının diplomatik həlli mümkündür. Prosesdə Rusiya olduğu üçün davam edən diplomatiq danışqlardan müsbət nəticə gözlənilmir.

Bu proses regionda silahlanmaya və mühərribə variyantının gündəmdə qalmışına xidmət edir”. Politoloq hesab edir ki, Minsk Qrupu arasında həll variantları üzrə konsensus yoxdur: “Moskva və Vaşinqton ayrı-ayrı həll variantlarına malikdir. Ona görə də Minsk formatının Qarabağ konfliktinin həllində fəaliyyəti müsbət dinamika yaratır.

Azərbaycan hazırlığı şərtlər daxilində yalnız güclətibinqin üstünlük vermeklə, cəbhə bölgəsində lokal şəkilədə irəliləməlidir”.

Sabiq xarici işlər naziri, politoloq Tofiq Zülfüqarov bildirdi ki, danışqlar prosesi mövcud deyil: “Bilmirəm, Amerika mərhəlesi gəlir, ya gəlmir, amma erməni tərəfin mövqeyi heç bir ümidi yaratmır ki, danışqlar yolu ilə torpaqlar azad olunması mümkün deyil. Yəni biz bu istiqamətdə danışqlar aparmayaq. İndi biz sizdən soruştmaq isteyirik, siz hərbi qüvvələrinizle ermənilərin gün-gündə böyüyən və artan ambisiyasının arxasında dayanacaqsınız, ya yox?“

T.Zülfüqarov bildirdi ki, Paşinyan, ya Sərkisyanın Şuşaya gəlib-gəlməməsindən daha ciddi məsələ var:

“Orada Ermənistən işgalçı ordu var. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin bundan artıq kobud şəkildə pozulması halı baş verə bilmez. Azərbaycan vətəndaşlarının etnik təmizlənməsi siyaseti həyata keçirilib. Ermənilərin heç vaxt yaşaması rayonlarda belə, total etnik təmizləmələr aparılıb. Digər məsələlər işgalçının anneksiya siyasetinin davamıdır. Amma mən yuxarıda dediyim məsələlərə bağlı suallara ciddi şəkildə cavab verilməlidir. Rusiyadan soruştanıyalıq: əger siz Ermenistanın anneksiya siyasetini dəstəkləyirsizsə, onda vasitəçi ola bilərsiniz. Siz onu da bəyan

ötərəfənizdən görəyin, ermənilər ağılla geləcək. Axı ağılla gelənlər, torpaqlarımızı azad etmirlər. Açıq şəkildə deyirəm ki, biz torpaqları azad edən deyilik. Azad etmirlər, onda danışqlar nəyin etrafında gedəcək?”

Paşinyanın Şuşa səfəri ərefəsində Qarabağ Azadlıq Təşkilatı (QAT) “Danışqlar dayandırılsın, mühərribə başlasın!” adlı yeni kampaniyaya start verib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl deputat, BAXCP sədri Qüdrət Həsənquliyev də Azərbaycan hakimiyyətini Qarabağla bağlı Ermənistənla yox, birbaşa Rusiya ilə danışmağa çağırıb.

QAT-dan verilən məlumatə görə, təşkilat bu deviz altında 40 min imza toplama kampaniyasının başladılması barədə qərar qəbul edib. Həmin qərarla Azərbaycan Respublikasının Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə yazılı müraciət ediləcək. “Ali Baş Komandan bilməlidir ki, Azərbaycan xalqı artıq gözləməkdən, nəticəsiz danışqlardan və boş vədlerin vərilməsindən yorulub. Qarabağ Azadlıq Təşkilatı yersiz və qərəzli mühərribə çağırışına yox, əsaslı və torpaqlarımızın qaytarılması uğrunda Ali Baş Komandanın ədalətli mühərribə əmrini verməsini tələb edir” - deyə, QAT bəyan edib.

□ E.PAŞASOV,
“Yeni Məsəvət”

Uzun müddət davam edən gərginliklərdən sonra nehayət, Azərbaycan Xalq Hərəkatının Məclisi mayın 5-də keçirildi. Təşkilatın rəhbər strukturları seçildi və yeni dönenin başlığı elan olundu. AXH-nin qurucularından olan İdarə Heyətinin üzvü İsgəndər Həmidov "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırıb.

- *İsgəndər bəy, AXH-nin ilk Məclisinin keçirilməsi və orada qəbul edilən qərarlar AXH ilə bağlı son zamanlarda baş verən proseslər, gərginliklərə nöqtə qoymuş sayla bilər?*

- AXH Məclisinin sessiyasını biz əslində aprelin 27-də keçirməli idik. Arada danışqlar aparan insanlar dedilər ki, bir həftə ləngidin, bəlkə məlum adamlar da qatıldılar. Ona görə də biz Məclisi mayın 5-ne keçirdik. Məclisin canlı yayını gedirdi və yəqin ki, sizlər də izlədiniz. Respublikamızın 3 rayonundan başqa bütün rayollardan Məclisə nümayəndələr qatılmışdı. Üç rayonda isə KXCP-nin üzvləri nümayəndə idilər, son anda onlar Məclisə qatılmadılar. Konfrans keçirdiyimiz digər bütün rayonlardan Məclisə nümayəndələr qatıldı. Məclisə sədr, müavinləri seçildi. Həmçinin AXH-nin İdarə Heyəti də seçildi. İdarə Heyətinin iclaslarını dönmə sədri aparacaq. Əvvəlki söz-söhbətlər var idi ki, İsgəndər Həmidov özünü lider elan edəcək, sədr seçdirəcək və sair. Bütün bunların söz-söhbət olduğu təsdiqini tapdı. Mən hətta İdarə Heyətinin üzvü olmaq istəmədiyimi bəyan etdim. Nami-zədliyim irəli sürüldən etiraz da elədim, amma təkidə namizədliyimi verdilər. Mən bir müddət önce sizin qəzətə müsahibəmdə demişdim ki, biz barəmizdə kimin nə danışmasına fikir verməyəcəyik, biz əmləmizlə, exləqimizla cavab verəcəyik. Belə də etdik. AXH-nin Məclisi oldu, seçkilerlə rehbərliyi, İdarə Heyəti formalaşdı və məsələ bununla bitdi. Bundan sonra hakimiyyətin istəyi ile AXH adında başqa bir qurumun olduğunu kimlərse elan edəcəklərse, Allah işlərini avand eləsin. Biz AXH-nin növbəti həftənin birinci gününə İdarə Heyətinin toplantısını keçirəcəyik. Fəaliyyətimizi təkcə İdarə Heyətinin toplantısını keçirmək də bitmiş saymırıq. Rayonlara gedəcəyik, qəsəbələrdə, kəndlərdə AXH-nin dayaq dəstələrini yaratmayı planlaşdırımızıq. AXH demokratik mübarizəni qarşısına məqsəd qoymuş hamı

"Mirmahmud bəyin cəddinə qurban olum, seçim özünündür"

İsgəndər Həmidov: "Gözləmədiyim zərbə aldım, bizi arxadan vurdular"

ilə əməkdaşlıq eləməyə həzirdir. Seçkilerdə iştirak etmək məsələsindən başqa istənilən mövzuda müzakirələr aparmağa hazırlıq. Seçkiyə qatılmayağımız birmənalıdır.

- *Məclisdə neçə nəfər nümayəndə iştirak edirdi? İdarə Heyətinin üzvü olmaq istəməyinizin səbəbi nə idi?*

- Məclisdə mandatla ses verənlər 189 nəfər idi. Bundan başqa da 8 partyanın hərəsindən 3 nəfər nümayəndə idi. Beləliklə, ümumiyyətdə 213 nümayəndə iştirak edirdi. İdarə Heyətinə üzv olmaq istəməyimin səbəbini isə yuxarıda açıqladım. Yuxarıda dediyim söz-söhbətə nöqtə qoymaqdan ötrü mən sırávi üzv kimi qalmaq istədiyimi bəyan etdim. Mən sırávi üzv kimi də AXH-nin güclənməsi üçün zəhmət çəkməyə hazır idim. Amma yoldaşlar əl çəkmədi və zaldan hər kəs təkəd etdi.

- *İdarə Heyətinin üzvlərinin sayı nə qədərdir və həzirdə dönmə sadri kimdir?*

- Dönmə sədri hazırlı ALDP-nin sədri Fuad Əliyevdir. Dönmə sədrliyini bir ay o həyata keçirəcək.

1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurulanda 26 nəferin iştirakı ilə keçrilən iclasda Cümhuriyyət elan edilib. AXH-nin İdarə Heyəti də 26 nəfərdən ibarətdir. İdarə Heyətinə rayollardan və Bakı şəhəri üzrə nümayəndələr seçildi. İdarə Heyətində işin səmərəli təşkil edilməsi üçün regionlar üzrə iş bölgüsü aparacaq. Bu gün üçün nəticələr qane edici sayila bilər. Çünkü 3 ay yarımdənə bundan artıq işləmək mümkün deyildi. Bütün AXH üzvləri, İdarə

seyidlərə xüsusi hörmətle yanaşırlar. Mirmahmud bəyin də cəddinə qurban olum, seçim özünündür. Məncə, bu, bize qarşı axırıncı ağır artilleriyadan açılan atəş idi.

- *Mirmahmud Mirəlioğlu o biri tərəfdə təmsil olunur?*

- Vahid AXH var, ikinci tərəf yoxdur. AXH başını o tərəf, bu tərəf söhbətləri ilə qatmaq istəmir. Biz mayın 25-nə saat 3-ə Məhsul stadionuna mitinq təyin etmişik. Mitinqə hazırlanıq. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə məktub da göndərilib.

- *Mitingi təkbəşinə keçirmək istəyirsiniz, yoxsa diğər müxalif təşkilatlara müraciət ediləcək?*

- Qarşıda hələ vaxt var. Yəqin ki, Müsavat Partiyası, Milli Şura, Milli Strateji Düşüncə Mərkəzi ilə danışqlar aparacaq. Bir yerde mitinq keçirək daha yaxşı olar. Seçim qardaşlığımızdır.

- *AXH-nin seçkida iştirak etməkdən imtinəsinin səbəbi nadır?*

- Sebeb odur ki, ölkədə normal, düzgün seçki keçirilmir. Demokratik seçki keçirmək üçün demokratik qaydada formalasmış seçki komissiyaları olmadan seçkide iştirak etməyin mənasız olduğunu düşünürük. Ölkədə köklü demokratik islahatlar, demokratik seçki mühiti formalasmayıncı Azərbaycan Xalq Hərəkatı seçkiliyə iştirak etmeyecek. Bu bizim məramnamədə ayrıca bənd olaraq qeyd edilib.

- *Bələ fikirlər irəli sürürlər ki, İsgəndər Həmidov AXH-ya siyasetçilərdən da-ha çox Qarabağ qazılərini, vaxtilə onunla polis orqanlarında işləmiş insanları toplayıb.*

- Aramızda heç bir problem yoxdur. Nə mənimlə, nə başqaqları ilə heç bir danışq olmadan Mirmahmud Mirəlioğlu qəfildən o cür çıxış etdi. Ona görə də hələ nə görüşmüşük, nə də telefon danışığımız olub. Bizi sağdan-soldan vururdular, mən gözləmədiyim ünvanдан da bir zərbə aldım. Bizi arxadan vurdular. Hər bir halda mənim Mirmahmud bəye hörmətim var. Biz kolani tayfasıylə və kolanları

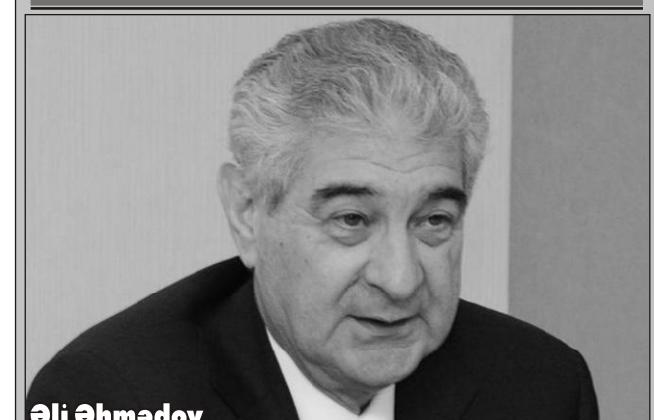
Zahid Oruc kimlərə STM-də vəzifə verib

Prezident İlham Əliyevin 8 fevral 2019-cu il sərəncamı ilə yaradılan Sosial Tədqiqatlar Mərkəzində kadr və təşkilati məsələlərlə bağlı işlər yekunlaşmaq üzrədir.

Qurumdan daxil olan məlmətə görə, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin fealiyyət planına ictimai münasibətlərin inkişaf dinamikasını sistemli təhlil etmək, bu sahədə mövcud tendensiyaları müyyənəşdirmək, dəyişiklikləri proqnozlaşdırmaq daxildir. Eyni zamanda bildirilib ki, həmin dəyişikliklərin cəmiyyətə mümkin təsirini araşdırmaq, müasir informasiya texnologiyaları və elmi yanaşmalar tətbiq edilmək ictimai fikrin öyrənilməsini və sosial tədqiqatlar aparılmasını təmin etmək, həyata keçirdiyi elmi-analitik təhlilin nəticələrini dövlət orqanlarına təqdim etmək qurumun əsas prinsipləri olacaq.

Məlmətə görə, mərkəzin təyinatında olan işlər bugündək xarici donorlar tərəfindən sıfariş verilib. Hazırkı mərkəzdə təşkilati və hüquqi tənzimləmə prosesi gedir. Həm kadr siyaseti baxımdan şöbələrin formalasdırılması, həm də texniki və təşkilati məsələlərin həlli ilə bağlı işlər yekunlaşmaq üzrədir.

Ictimai-sosial, cəmiyyətdə tanınmış aktiv insanların da bu qurumda təmsil olunacağı gözlənilir. Qeyd edək ki, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi prezidentin 8 fevral 2019-cu il fərmanı ilə yaradılıb. Öləkə başçısının 11 fevral 2019-cu il sərəncamı ilə deputat Zahid Oruc Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sedri təyin edilib.

Əli Əhmədov

Erkən parlament seçkisi gözləntisinə son-YAP açıqladı

Yeni Azərbaycan Partiyası ölkədə növbədən kənar parlament seçkiliyinə keçirilməsi ilə bağlı səslənən fikirlərə müsbət bildirib.

Bakupostun məlumatına görə, baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının sadr müavini - icra katibi Əli Əhmədov jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycanda növbəti parlament seçkiliyinə 2020-ci ilde baş tutacaq.

"Həmin seçkiliyin keçirilmə vaxtı Azərbaycan Konstitusiyasında müəyyənləşib. Bu il ölkəmizdə növbəti bələdiyyə seçkiliyi keçiriləcək", - deyə baş nazirin müavini qeyd edib.

Əhatə edən hərəkat yaratmı- fehlə də təmsil oluna bilər. şiq. Burada sabiq nazir də,

**Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"**

Kanada kimi yer

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Hacı hacını Mekkədə görer"

(Azerbaycan ata sözü)

Novruz müellim baş nazır olanda xarici işler nazirinin müavin Xələf müəllimi aparıb öziüne aparatın şefi qoymuşdu. İndi isə Xələf müəllimin tözədən qaytarıb Elmar müəllime müəvvin qoymuşlar. Neticədə Xələf müəllim NK-da cəmi 5 ay çalışıa bilmisdir. Baş indi Novruz müellimin kiminlə çalışaçaq? Çətindir. Üstəlik, Abid müəllimin ürəyi xəstədir, elə dünən götürüb təzədən Israelin Hayfa şəhərindəki hospitala qaçdırıblar. Bu da Abid müəllimin uzun illər bizzət hökumət quruculuğunda səmərəli fəaliyyətinin nəticəsidir: azarlayanda xəstəxana tapırsan. Daha doğrusu, tapmağına tapırsan, ancaq soni orada elə qışqırdırlar ki, o biri dünyadan mələklər tökülsüb gəlir, deyirlər, hələ qiyamət gününə var, sakit durun.

Sövgəliş, bu yaxında İran xəstəxanasından reportaj oxudum, jurnalist həmkarımız Emil Salamoğlu oradakı xərcləri bitdə-bitdə, gözəl şəkildə yazmışdı. Sən demə, Ərdəbildə həkimə getmek bizim zəhmətkeşə yolpu lu-zad daxil haradasa 100 manata başa gəlirmiş. Bizdə isə qotur klinikada adını yaza bilməyən, harada oxuyub diplom aldığı naməlum bir tıp qapıya yalandan "professor" ləhvəsi yapışdırıb tək qəbul üçün səndən 40-50 manatı qışqırda-qışqırda qoparıb.

Vətəndaşlar da dolanışq dərdindən böyrəklərini saatırlar. Hazırda bu orqan alveri cinayəti üzrə bir məhkəmə işi var, Ucordan ər-arvad hərəsi 1 böyrəyini satmalı olubdur! Hərçənd bizdə orqan alveri qadağandır, deyəsən, satanları da tuturlar. "İçəridən" çıxmak üçün də gərək qaraciyərini satasan. Sabirin şeirində təxminən bu vəziyyət təsvir edilibdir:

"Arı-zəmələr əlindən üreyim sışmiş idı,
 Zənn edirdim edəcəkdir ona çarə ciyərim.
 Bəxti-mənəhusimə bax, mən bu təmənnada ikən,
 Başladı şısmeyə indi üzüqərə ciyərim"

Doğrudan da, kimin ağılna gələrdi biz haçansa İrana müalicəyə gedəcəyik? Biz oranı geridə qalmış vilayət, cəhalət yuvası sanardıq. İndi isə oradan həm fiziki, həm mənəvi sağlamlıq umuruq - mollalarımız da oradan gəlir.

Bu arada Xələf müəllimin geri qayıtması da haradəsa qonşularımızla əlaqədar imiş. Faktiki, bu dəqiqə Rusiyadan və Türkiyədən başqa bütün qonşularımızla sərhəd problemlərimiz var. Türkmenistan və İran Xəzərdəki sularımıza iddia edir, Ermənistən məlum və məlündür, Gürcüstanla da təzə-köhəne monastr davası qızışır. Sən demə, bütün bu sərhəd işlərini o boyda XİN-də Xələf müəllimdən başqa bilən yox imiş (dəli şeytan deyir, idarənin adını "Xələfin İsləri Nazirliyi" oxumalıq). Halbuki mənim fikrimcə, İnam Kərimovu da XİN-ə göndərmək olardı. Mənəcə, İnam müəllim orada bu işlərin öhdəsinən uğurla gələrdi. Misal üçün, David Qareci Asan Monastri yaradardı. Bir pəncərə sistemi ilə. Gürcü istəyir, buyursun gəlsin. Azərbaycanlı isteyir - getsin. Çox yaxşı model olardı. Hətta deyərdim, o, Keşikçi dağını gələcək Qafqaz Evi-nin, ümumi Qafqaz dövlətinin kiçik modeli kimi qurardı. Xələf müəllimi isə kənd təsərrüfatı naziri qoyardıq - İnam müəllimin yerinə.

Ancaq Azərbaycan dünyada analoqu olmayan inkişaf sayəsində başqa uğurlar qazanır. Misal üçün, hindistanlı bir biznesmenin 20 min dollar pulunu alan firıldaqçılar varmış. Burada yox, elə Hindistanda yaşaymışlar (bizdəki firıldaqçılar belə xırda məbləğə əllərini bulaşdırırmaz). Onlar bu pulu biznesmenin oğlunu Kanadaya aparmaq, guya orada vətəndaşlıq almaq üçün qopardıblar. Lakin uşağı gətirib Bakıda küçəyə buraxıb aradan çıxıblar. Hindistanlı dostumuz da (adı deyək olsun Şaka) bir neçə ay Bakıda dilənci kökündə yaşıyan dan sonra başa düşüb ki, bura Kanada deyil, birtəhər geri, fillərin yanına qayıdlıbdır. Doğrudan da, bura Kanada olsa, qar yağırdı, Bakıya isə 2 ildir bir tük boyda qar dənəsi də düşmür. Əvəzində yaz payızı oxşayır, camat mayın 6-da plitka yandırır. Eybi yoxdur, hökumət söz verib, tokun limitinə də baxacaqlar. Vallah, o qədər qayğımızçı çəkirlər, adam lap utanır.

Mən də elə bu yazını utana-utana yazdım.

Bu gün - mayın 8-də Nikol Paşinyannın rəsmən "taxt-tac" a oturmasının düz 1 ili tamamlanır. Həmin gün inqilab lideri Paşinyan ovaxtkı iqtidar partiyasının - respublikaçuların üstünlükde olduğu parlamentdə kütlənin təzyiqi ilə ikinci cəhdə bas nazir seçildi. Dekabrda isə növbədən konar parlament seçkiləri keçirildi və Paşinyan tərəfdarlarının mütləq çoxluqda olduğu yeni parlament formasılaşdı.

Lakin parlaq siyasi zəfərə rəğmən, Paşinyan bu bir ilde onu hakimiyyətə getirmiş kütleyə verdiyi əsas vədləri tutu bilməyib. Ölkənin və əhalinin vəziyyəti ağır olaraq qalır. Azərbaycanla müharibə təhlükəsi əsla aradan qalxmayıb, hətta artıb. Blokada vəziyyəti əvvəlki kimi davam edir, çünki iki əsas qonşu dövlət - Türkiye və Azərbaycanla əlaqələrin normallaşması üçün Paşinyan heç bir addım atı, vəziyyəti yaxşıya dəyişə bilməyib. Yalnız bunu bəyan edib ki, "İrəvan Türkiye ilə sərhədlərin qeyd-sərtsiz açılması və münasibətlərin bərpasına hazırlır" və bir də "Qarabağ münaqişəsinin həlli Ermənistən, Dağlıq Qarabağ və Azərbaycan xalqlarını qane etməlidir" kimi hiyləgər mövqə sərgiləyib.

Neticə necə olmalı idisə, o cütdür: işğalçı ölkə hələ də Rusiyanın regionda yeganə legitim forpostu və bölgənin "tullantı" ölkəsi kimi varlığını davam etdirir. Ermənistən 1 il önce harada idisə, yenə təxminən oralardadır, uzağa getməyib. Əhalidə, hətta Nikol Paşinyanın qatı tərəfdarı olmuş kəsimdə "məxməri inqilab"dan dolayı məyusluq güclənməkdədir.

O da diqqətçəkicidir ki, qonşu Türkiye ilə münasibətləri normallaşdırmaqdən dəm vuran Paşinyan mayın 5-də Ankara ilə münasibətləri dəha da qəlizə salacaq addım atıb. Söhbət ABŞ-da yaşamış erməni terrorçusu Qurgen Yanikyanın nəşinin Ermənistənə gətirilərək təzədən dəfn olunmasından gedir.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, Q.Yanikyan 27 yanvar 1973-cü ildə ABŞ-in Los-Anceles şəhərində iki türk diplomatını - konsul Mehmet Baydarı və vitse-konsul Bahadur Demiri qətlə yetirib və buna görə ömürlük həbs alıb.

Gözlenildiyi kimi, rəsmi Ankara cəsədin qalıqlarının İrəvana gətirilməsi və hərbi qəbiristanlıqda təntənəli şəkildə dəfn edilməsinə sərt reaksiya verib. Türkiye XİN-in bununla bağlı dünən

İrəvan'dan Ankara və Bakıya terror hədəsi - Paşinyan üçün "yol xəritəsi"

Erməni inqilabının 1 ili tamam oldu, Ermənistən isə 1 il önce olduğu yerdən uzağa gedə bilməyib, çünki...; işğalçı ölkənin populist baş naziri sonuncu şanslarını da itirir; 100 minə yaxın erməni əmək migranti Türkiyədən qovulsa...

yaydığı bəyanatda deyilir: "Türkiyə terrorçuların qəhrəmanlaşdırılmasına yönəlik hərəkətləri qətiyyətələpisləyir. Belə hərəkətlər terrorizm hallarının artmasına xidmet edir ki, bu da cinayət və yolverilməz addımdır".

Beləliklə, ötən bir ilde Paşinyan Türkiye ilə qarşılıfrətini, erməni terrorçuluğuna rəğbetini ilk dəfə açıq şəkildə bürüze verib. Hətta 20 il hakimiyyətdə olmuş Qarabağ klən, Köçəryan-Sərkisyan xunta rejimi də belə şeyə getməmiş, yalnız faşist elaltı, erməni Qaregin Njdeyə İrəvana abide ucaldılmışdı.

Iştənilən halda Q.Yanikyanın nəşinin İrəvana gətirilməsi o anlama gəlir ki, yeni erməni hökuməti də Türkiye və Azərbaycana qarşı ənənəvi terror taktikasına əl atıbilər. Demək, İrəvana qarşı heç bir güzəştli mövqedən söhbət gedə bilməz. Yeri gelmişən, Paşinyan gərek unutmasın ki, Türkiyədə 100 minə yaxın erməni əmək məqrə - Ermənistən və Azərbaycan, erməni terrorçusunun nəşinin İrəvanda təntənəli şəkildə dəfnini təşkil eləmək isə qardaş Türkiyəni terrorla hədələyib.

Azərbaycana münasibətə gelincə, Nikol Paşinyanın

bu ilin fevralında İranda səfərdə olarkən Tehrandakı erməni icması ilə görüşü zamanı dediyi aşağıdakı sözləri yada salmaq pis olmaz. Sitat: "Əgər kimsə Qarabağ məsələsini hədələrlə həll etməyi düşünürsə, o, dərinən yanılır, nədən ki, o hədə o, bütün dünya ermənilərinə qarşı durmalı olacaq - hansı ki, bu gün daha six birləşiblər və Qarabağa hər hansı təhlükə zamanı bu birlik ikiqat, üçqat güclənəcək, indikindən daha böyük gücdə olacaq".

Topçu demişdi ki, ermənilər ilk növbədə qondarma "soyqırım" iddiasından əl çəkməli, ASALA terror qruplaşmasının cinayətlərinə və Azərbaycan şəhəri Xocalıda insanlıq eleyhinə cinayətlərə görə cavab verməli, işğal etdiyi əraziləri qeyri-sərtsiz tərk edib Azərbaycandan üzr istəməlidir. Ermənistən-Türkiyə münasibətlərinin yaxşılaşdırılması imkanına toxunan Ankara rəsmisi onu da söyləmişdi ki, Türkiyə dövləti İrəvanın səmimiyyətine inanır: "Ermənilər məcbur qalıb Türkiye ilə yaxınlaşmak üçün addım atıbilərlər, lakin onlardan səmimiyyət gözləmək sadələvhələk olar. Tarixdə yaşanan hadisələr belə bir qərara gəlməyimizə əsas verir".

Yeni Türkiye faktiki surətdə Bakı və Ankara ilə münasibətləri normallaşdırmaq üçün İrəvana ən optimal bir "yol xəritəsi" verib. Qərar indi Ermənistən 1 ildir populizmle meşğul olan rəhbərindir. Populizm dövrü isə bitib...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Son günler Azərbaycan-Gürcüstan sərhədində yerləşən “Keşikçidag” (“David Qareci”) monastr kompleksi strafında gərginlik davam edir. Daha doğrusu, Gürcüstəndəki bir sıra dairelər bilərək dən, yaxud bilməyərək dən gərginliyi körkükleyirlər. Belə ki, mayın 6-da Gürcüstanın bir qrup gənc fəali kompkekse yaxın orazidə simvolik zəncir aksiyası keçiriblər. Əl-ələ tutan gürcülər Gürcüstanın dövlət himmətini oxuyub, “Bu ərazilər Gürcüstanındır” şurarmı səsləndiriblər.

Onların teşekkülatlandırdığı
ve yüksek seviyedede himayə
olunduğu isə şübhəsizdir. Ən
əziz ona görə ki, ortada rəsmi
Tiflisin iradəsi olmasa, mülki
şəxslər dövlət sərhədinədək
irəliləməz, burada icazəsiz ak-
siya keçirməzdilər. Aktivistlər
yaydığı açıqlamalarında iddia
ediblər ki, bu aksiya ilə monasti-
rin olduğu ərazinin "Gürcüstan-
nın tarixi ərazisi" olduğunu "sü-
but ediblər".

Gürcüler Gürcüstan'da ve Azerbaycanda yaşayan əhaliyə "Keşikçidağ"ın "Gürcüstan ol-duğunu" göstərmək məqsədilə sözügedən əraziyə toplanıblar ve orada monastırı gedən yolun bağlanmasıının iki dost, qonşu olan ölkələrə zərər getirəcəyini iddia ediblər. Amma əslində Gürcüstan gəncləri nə qədər ciddi səhv etdiklərini anlama-yıblar. Onların hərəkətlərinin özü iki qonşu ölkənin münasibətlərinə xələl getirən davranışdır. Üstəlik, sərhəddə her hansı təxribat faciəvi sonluqla bitə bilərdi.

Gürcüstan tərəfdəki təxribatçı davranışılara baxmaya-raq, Azərbaycan təmkinli siyasetini davam etdirir və məsələnin sakit şəkildə tənzimlənməsinə çalışır. Ötən gün Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev ve Gürcüstan Sərhəd Ponlisinin rəisi Teymuraz Kekelidzənin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətlərinin "Şəmkir" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisin-

da dövlət sərhədində işçi gönülsü keçirilib. DSX xəber verir ki, görüş zamanı Azərbaycan-Gürcüstan dövlət sərhədində əməliyyat şəraiti, sərhəd təhlükəsizliyinə qarşı tehdidlərlə birgə mübarizə aparılması, məlumat və təcrübə mübadiləsinin davam etdirilməsi, əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunub. Tərəflər ikitərəfli əməkdaşlığın inkişaf dinamikasını müsbət qiymətləndirib, Azərbaycan və Gürcüstan sərhəd qurumları arasında mövcud münasibətlərin seviyyəsinin dövlət sərhədində qanunsuz fə-

aliyiyətlərin qarşısının alınması üzrə məsələlərin birgə həll edilməsinə töhfə verdiyini vurğulayıb. Görüşün dostluq və qarşılıqlı anlaşma şəraitində keçdiyi bildirilir. Şübhə yox ki, görüş zamanı Keşikçidağ etrafındaki vəziyyət əsas müzakirə mövzusu olub.

Azerbaycan xalqının neçə sülhperver, dövlətin ne qədər tolerant olduğunu sübut etməye ehtiyac yoxdur, tarix bunu defələrlə isbat edib. Elə mayın 6-da Qax rayonunda həm azərbaycanlıların, həm də gürcülərin birgə bayramı olan Kürmükoba bayramının qeyd olunması faktı növbəti sübut sayıla bilər. Bayramda dini mənsubiy-

“Kesikçidağ” ətrafında gərginlik - pərdə arxasındaki dirijor kimdir?

Şovinist gürcülerin sərhəddə aksiya keçirib separatçı şüarlar səsləndirməsi iki ölkənin rəsmilərini hərəkətə gətirdi; **politoloq**: "Gürcüstanla bağlı dövlət siyasetinə və əlaqələrə yenidən baxılmalıdır..."

yətindən asılı olmayaraq hər bir qaxlı iştirak edib. Bayram günü qədim alban məbədi olan Kürmük məbədi ziyarət olunub. vermişdi, bu da iki ölkənin fərqi dir.

Xatırladıq ki, "Keşikçidağ monastr kompleksi" ilə bağlı

mük məbədi ziyarət olunub. Kürmükəba bayramının qardaşlıq ve sülh bayramı olduğunu deyən hüquq müdafiəçisi Əhməd Şahidov tədbirə qatılıraq multikulturalizmin Azərbaycanda həyat tərzi olduğunu bildirib və Qax rayonunu Azərbaycanda birgə yaşayışın parlaklığı örnəvi adlandırdı.

Qeyd edək ki, Kürmükoba bayramının adı onun yerleşdiyi ərazi ilə bağlıdır. Keçmişdə bu məbədin en böyük ziyarətgahlardan biri olduğu və yerli əhali-nin də burada mövsümi bayram kimi Kürmükoba bayramının qeyd etdiyi deyilir. Ziyarət yerli sakinlərdən başqa, yaxın bölgələrdən, eləcə də Gürcüstan-dan gələn zəvvarlar da qoşulur. Ziyarət günü məbədə gelənlər Allaha sitayış və dualar edir, şamlar yandırır, qurbanlar kəsirlər. Zəvvarlar məbədin yaxınlığında yerleşən qədim daşın üzərinə arzularını söyləyərək şam yandırırlar.

Düzdür, bir sırə hallarda
gürçü şovinistləri alban məbəd-
dini də gürçüləşdirməyə cehd
göstərirler, ancaq Azərbaycan
dövləti yenə də gürçülərin bu
ünvanı ziyyətində mane olmur,
əksinə, şərait yaradır. Üstəlik,
müsəlmanların Ramazan ayına
təsadüf etsa belə məhdəddək

tesadır etsə belə, məbədək tədbirə "yox" deyilməyib. Lakin gürcüler Qaxdakı alban məbədində bayram keçirdiyi zaman Gürcüstanın bir qrup şovinist gənci Azərbaycanla sərhəddəki "Keşikçidağ" məbədi ətrafin da texribatçı şüərlər səsləndirirdilər. Azərbaycan hökuməti dostluq və qardaşlıq üçün meydandı ayırdığı halda, Gürcüstan tərəf nifaq salanlara aksiya izni

-rib. Zurabişviliye bütün rəsmilər ve siyasi spektrin digər təmsilçiləri də qoşularaq Azərbaycana qarşı hədəleyici açıqlamalar verirlər. Bu açıqlamaların ardi-arası kəsilmir, sanki Gürcüstanın bundan başqa ayrı problemi yoxdur. Zurabişvili artan gərginliyi yumşaltmaq əvezinə, cəmiyyətin müxtəlif təbaqələrinin sərhəddə təxribatlarına şərait yaradıb".

- E.Səhinoğlu bildirdi ki,
- Azərbaycan və Gürcüstanda-
- yaşıyan azərbaycanlılar hər
- zaman Gürcüstanın ərazi bù-
- tövlüyüünü dəstəkləyiblər, heç
- zaman azərbaycanlılar üçün
- muxtarıyyət tələb etməyiblər:
- "Halbuki soydaşlarımız tarixi
- Azərbaycan tərzənlərindən

Azərbaycan torpaqlarında yaşayırlar. Ancaq azərbaycanlılar gürcülərə heç zaman arxadan zərbə vurmayıblar, bu haqda düşünmeyiblər, abxzalar, osetinlər və ermənilərdən fərqli olaraq Gürcüstanın ərazisi bütövlüyüne qarşı xain planlar qurmayıblar. Üstəgəl, Azərbaycan Gürcüstanı özünə dost bilib, qonşu ölkəni bütün enerji layihələrinə cəlb edib, ucuz qaz satırıq, qazlaşdırmanı həyata keçirmişik, investisiyalar yatırılmışq. Yəqin rəsmi Tiflis düşünür ki, bu ele belə də olmalıdır, onsuz da Azərbaycan enerji layihələrinin dünya bazarlarına çatdırılmasında Gürcüstandan asılıdır və onlar bizə qarşı hansı tələbi irəli sürsələr, biz yerinə yetirmək məcburiyyətindəyik. Bunu belə olmadığınu Gürcüstan hakimiyyətinə anlatmaq lazımlıdır.

- dir".
- Politoloq rəsmi Bakının mövqeyindən də bəhs etdi:
- "Təəssüf ki, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin bu məsələ ilə bağlı bütün bəyanatları müdafiə

mövqeyinə söykənir. Halbuki Gürcüstan'dan bize yönələn təxribatlırlar gərəkli cavab verilməlidir, onlara diplomatik dildə izah edilməlidir ki, Azərbaycana qarşı bu cür davranış yolverilməzdir, torpaq güzəşti olma-yacaq. Biz susduqca orada bə-ziləri azğınlışır. Qeyri-diplomatik dildə isə onlara deyilməlidir ki, elə etməsinlər, biz də Gür-cüstana qarşılıqlı iddialarımızı gündəmə gətirək. Əgər onları məbədin az hissəsinə iddia edirlərsə, biz də tarixi torpaqla-rımıza iddiamızı ortaya qoya bi-lərik".

E.Şahinoğlu tarixə ekskurs edərək bunları xatırladı: "Gür-cüstan yeni müstəqilliyini qazandıqda ilk prezidentləri Zviad Qamsaxurdiya milletçi şúarlarla çıxış edirdi, azərbaycanlılarının səxişdirilməsi prosesine start

daki azərbaycanlıların gücünü azaltmaq istədilər. Amma Qamsaxurdıyanın zamanı yetmədi bunları başa çatdırınsın. Azərbaycanın Gürcüstan üçün həyati əhəmiyyət kəsb etdiyi illərdə onlar çox məsum görünürdürlər. Amma Avroatlantik məkana integrasiya söz konusu olandan sonra arxalarında ABŞ kimi bir güc hiss edirlər. Rusiyaya gücləri çatmadığını anlayırlar, amma qonşuların zəif məqamlarından istifadə etmək isteyirlər. Gürcüstanın yeni rəhbərliyi Avropanın adamıdır, məlum çevrələrdə yetişib və zənn edir ki, Azərbaycana qarşı hücumlarına dəstək alacaq. Amma nəzərə almır ki ətrafında Türkiye var. Türkiye Gürcüstanın bu sültaqlığına hələ ki, dözür. Amma Türkiyənin də bəzi Qara dəniz bölgələrinə ərazi iddiala-

rını səsləndirən ölkə yerində otuzdurulacaq. Gürcüstan, sadəcə, qaza gelir. Onu ram edib əvvəlki illərdəki məsum duruma getirməyin yolları yox deyil. Mənca, "Keşikçidağ" iddiasına kiçik məsələ kimi baxmaq olmaz".

Gürcülerin məbəd yaxınlığındakı aksiyasını izlədiyini deyən Q.Çaxmaqlı bildirdi ki, onların arxasında dayanan qüvvələr var: "Hansısa qüvvə bu olayı Azərbaycan-Gürcüstan qarşısundurmasına sürükləmək istəyir. Erməni mətbuatı da buna yetərincə diqqət ayırır. İşin təşkil edildiyinə şübhə yoxdur. Belə anda mən təmkinli olmayı və bu məsələ yoxmuş kimi baxmayı tövsiyə edərdim. Amma ara-sıra vaxtilə sovetlərin Gürcüstana verdikləri əraziləri də onların gözüne soxmaq lazımdır. Mənçə, Borçalı məsələsi bir az aktivləşdirilməlidir. Gürcüstanla bağlı dövlət siyaseti və əlaqələrə də yenidən baxılmalıdır. Ərazisində erməni terrorçuya abidə qoyulmasına göz yuman və onun götürülməsinə çalışmayan bir rəhbərliyə münasibət də yenilənməlidir".

Artıq heç kimin şübhəsi yoxdur ki, gərginliyi körükleyən qüvvə pərdə arxasındadır, nə prezident Salome Zurabişvili, nə də gürcü şovinistlərinə məxsus deyil, onlar bu prosesdə, sadəcə, oyunculardır. Gürcüstanı qışın saxtaşında donmaqdan xilas edən ölkəyə qarşı namərdəcisinə davrananlara qarşı isə bundan sonra ənənəvi siyasetin sərgilənməsi təbii ki, mümkün olmayaçaq. Elə üçüncü qüvvənin məqsədi də budur, gürcülerin bunu anlaması gərək.

E.PAŞASOY,
“Yeni Müsavat”

Birleşmiş Ştatlar İran sahillerine aviasiya zırba grubu ve bombardmançı təyyarələr göndərir. "Yeni Məsəvət" "CNN" telekanalına istinadən xəbər verir ki, bu sözü ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Con Bolton bildirib.

"Birleşmiş Ştatlar İran rejimi ilə müharibəyə cəhd etmir, lakin biz istənilən hücumu cavab verməyə hazırlıq", - deyə Bolton vurğulayıb.

Prezidentin müşaviri qeyd edib ki, bununla da Vaşinqton İran rejiminə aydın siqnal verir ki, ABŞ-in ve onun tərəfdaşlarının maraqlarına istənilən hücum qarşılaşılınmaz güclə qarşılıanacaq.

Yeri gəlmışken, ABŞ prezidenti Donald Tramp İran'a qarşı neft sanksiyalarından istisnani nəzərdə tutan qərarı uzatmaqdan imtina edib. Bu qərar İranın neft ixracını sıfıra endirməyə hədəflənib. Ötən il Vaşinqton birtərəfli qaydada İranla bağlanan nüve sazişindən çıxıb və yenidən rəsmi Tehrana qarşı sanksiyalar tətbiq edib.

Lakin bir sıra ölkələr - Çin, Hindistan, Yunanistan, Yaponiya, Cənubi Koreya, Tayvan və Türkiyəyə qarşı müyyən müddət üçün istinadlar tətbiq olunmuşdu.

İran isə neft ticarətinə mənənlər yaradılacağı təqdirdə Hörmüz boğazını neft ticarəti üçün bağlayacağını bildirib.

İki ölkə arasındakı gərginlik və bombardmançı təyyarələrin İran sahilərinə göndərilməsi regiondakı vəziyyəti gərginləşdirə bilər. Xüsusən də İranda baş verəcək hər hansı müharibə və ya kataklizm Azərbaycanı narahat edir.

Azərbaycan qonşu ərazisində müharibə başlamasını istəmir və Vaşinqtonla Tehrənin münasibətləri nə qədər yumşalsara həm də bizim xeyrimizdir.

Bombardmançı təyyarələr İran sahilərində - region savaşıın astanasında...

Ekspert: "Bölgə müharibənin bir addımlığındadır, Azərbaycan istənilən variantları gözdən keçirməlidir"

Doğrudur, İran vurulursa, Azərbaycan qonşuya qarşı aerodrom olmayacağını açıqlayır. Baxmayaraq ki, bir neçə dəfə Amerikanın Azərbaycan üzərindən İranı vuracağı barede fikirlər səslenib. Lakin işin digər tərəfi İranın bombardanlığı təqdirdə Azərbaycana köçün olacağı ehtimalıdır. Belədə isə dilemma arasında qalan Baku regional savaşın istirakmasına çevriləcək.

Bolton müharibəyə hazırlaşmadılarını söyləyib, fəqət

istənilən hücumu cavab veriləcəyini də gizlətməyib.

Deputat Asım Mollazadə "Yeni Məsəvət" a bildirdi ki, ABŞ Hörmüz Körfəzində nəqliyyatın qarşısını almağa cəhd edildiyi halda zırba endirə bilər: "Bu olmadığı halda, genişmiqyaslı emalıyyatlar planlaşdırılır."

Əgər hansıa təxribat olarsa, tankerlərin qarşısı alınarsa, Hörmüz boğazı bağlanarsa İrana ciddi aviazərbələr endirə bilər".

A.Mollazadə hesab edir ki,

rəsmi Bakının mövqeyi bəllidir, Azərbaycan müstəqil siyaset aparır və heç kəs onu strateji seçime məcbur edə bilməz.

Təhlükəsizlik eksperti, politoloq Sülhəddin Əkbər qəzətimizə yaxında müharibə olacağını gözləmədiyiini açıqladı.

Onun fikrincə, məqsəd güclənməyə etdirmək və təhdidlə qarşı tərəfi yormaq, əldən salmaq və İrani istədiyi nöqtəyə gətirməkdir:

"İrana qarşı kompleks iş aparılır. Bu siyaset keşfiyyat,

informasiya, maliyyə savaşından, eləcə də iqtisadi sanksiyalar, daxildə hərc-mərcələk yaratmaq, müxalifətin dəstəkləməsindən ibarətdir.

Bu baxımdan müharibə təhlükəsi artır. Məqsəd İran iqtisadiyyatını sıfırlamaqdır. Əgər Tehran Hörmüz boğazını bağlasa, regionda savaş başlaya bilər".

S.Əkbər iranlı generalların

Hörmüz boğazını bağlamaq tərəfdarı olmasını, prezident Ruhani isə bu məsələdə tələsməməsini belə şərh etdi: "Öslində İran siyasetində fərqli cinahlar yoxdur, hamısı eyni simalardır. Sadəcə, biri yumşaq, biri sərt üzünü göstərir. Azərbaycana gəlince, bu gün hər hansı dilemma qarşısında olmasaq da, müharibə olacağı təqdirdə ölkə seçim etməli olacaq. Çünkü Azərbaycan kiçik və problemlə ölkədir. Azərbaycan ehtiyatlı olmalıdır".

Politoloq Elxan Şahinoğlu deyir ki, ABŞ təyyarədən gəmisinin İran sahilərinə yola düşməsi Vaşinqtonun Tehrana qarşı planlarının ciddi olduğunu göstərir: "ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Bol-

ton hədəflərinin İran rejimine aydın siqnal göndərmək olduğunu bildirib. Bu o demekdir ki, İran Hörmüz boğazını bağlaşa, ABŞ hərbi maşını hərəkətə keçəcək. Boltonun "Vaşinqton Tehranın ABŞ və müttəfiqlərinin maraqlarına olan istənilən hücumuna cavab verəcək" sözü də bundan xəbər verir".

Analitikin sözlərinə görə, İranda Hörmüz boğazı ilə bağlı ikilişik yaranıb: "Radikal və bezi generallar deyir ki, Amerikaya güc göstərmək üçün boğazi bağlamaq lazımdır. Prezident Həsən Ruhani isə riske getməməyə üstünlük verir.

Bölgə müharibənin bir addımlığındadır. İstənilən kiçik qıçılıcın böyük toqquşmanın başlangıcı olacaq. Azərbaycan istənilən variantları gözdən keçirməlidir ki, mümkün təhlükələrdən siyortalana bilək".

Xatırladaq ki, ABŞ 2018-ci ilin noyabr ayında İrana qarşı sanksiyalar tətbiq edib. Nüvə programının davam etdirilməsi sebəbindən qoyulmuş məhdidiyyətlər neft ixracatına tam qadağanı ehtiva edir.

Bəzi iddalatçılar üçün istisnalar edilib - onlara yarım il erzində İran neftini almağa icazə verilib.

Söhbət Cindən, Türkiyədən, Cənubi Koreyadan, Hindistandan, Yunanistandan, İtaliyadan, Tayvandan və Yaponiyadan gedir.

Istisnalar 2 may 2019-cu il tarixinə qədər qüvvədə olub. Bununla bərabər, Yunanistan, İtaliya və Tayvan hələ 2018-ci ilin noyabr ayında İrandan neft iddalatını sıfıra endiriblər.

□ **Emil SALAMOĞLU**
"Yeni Məsəvət"

Filippin - 27 terror hücumu baş verib.

İndi ekspertlərə görə, IŞİD artıq torpaq üzərində hakimiyəti olmayıyan terror təşkilatı kimini fealiyyət gösterir, yəni 5 il əvvəl olduğu kimi ərazilər tutub dövlət elan etmir, "Əl-Qaide"nin etdiyi kimi qəfil hücumlar həyata keçirir. Eyni zamanda bir sıra ölkələrdə yenidən təşkilatlanmağa çalışır. Bu, daha çox İraq və Suriyada müşahidə olunur. Məlum olduğu kimi, IŞİD 5 il əvvəl İraq və Suriyada 88 min kv.km əraziyə sahib idi, onun nəzarət etdiyi məntəqələrdə 8 milyona yaxın insan yaşayırı.

Əbu Bəkr əl-Bağdadının sonuncu videosu da göstərdi ki, IŞİD "Əl-Qaide" kimi gizli terror təşkilatı fealiyyətini davam etdirəcək. Bunu onun yaydığı videokadrlardan da görmək mümkün idi. Əl-Bağdadı Üsəma bin Laden kimi gizli otağında tərəfdarlarını toplayıb iclas keçirir, strategiyanı elan edir. Və bütün bunlar qapalı məkanda baş verir. Təbii ki, liderin arxasında bir dərus avtomati var. Eynilə bin Laden və Zəvahiridə olduğu kimi. Bunun isə bir sadə izahı var: IŞİD "hekayəsi" hələ davam edəcək.

1767 terror aktı, yeni ümumi terror hadisələrinin 48 faizi İraqda, 1124 hücum, yəni 31 faizi Suriyada həyata keçirilib. Yerdə qalan terror hücumlarının əksəriyyəti Əfqanistan, Misisip, Somali və Nigeriyada baş verib. Təbii ki, siyahida Britaniya, Fransa və Almaniya kimi Avropa ölkəleri de var.

Belə ki, 2018-ci ilde:
 Əfqanistanda - 316
 Misir (Sinay yarımadasında) - 181
 Somali - 73
 Nigeriya - 44
 Yemen - 41

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Məsəvət"

İŞİD gizli fəaliyyətə keçir

Bu günə qədər bir neçə dəfə üzərində qalibiyət elan edilən terror təşkilatı hələ də aktivdir; IŞİD niyə "Əl-Qaide" yolu gedir?

2017-ci ilin noyabrında Iraq, bu ilin 23 martında ABŞ, ötən gün Türkiyə dövlət başçısı, eləcə də İran, Suriya və daha bir neçə dövlət fərqli vaxtlarda IŞİD üzərində qələbə elan edib. Ancaq IŞİD hələ də fəaliyyətini davam etdirir.

Aprelin 29-da IŞİD lideri Əbu Bəkr əl-Bağdadi 5 ildən sonra videosunu yaydı. Ötən müddətdə 5 dəfə "oldu" xəbəri yayılan Bağdadi həm də düşmənlərinə hələ sağ olduğu və güclü olduğu mesajını verdi.

Qeyd edək ki, Suriyanın şimalında fəaliyyət göstərən "Suriya Demokratik Qüvvələri" koalisiyası və ABŞ koalisiyası bu ölkədəki IŞİD-in sonuncu iri yaşayış məntəqəsi olan Bağuz kendini martın 23-də elə keçirib. Bununla da IŞİD-in Suriyada sonuncu böyük yaşayış məntəqəsini itirdiyi və bununla da Suriyada mühərbiyənin başa çatdığını elan olunub. Elə həmin gün ABŞ prezidenti IŞİD-in məglub edildiyini bəyan edib.

Ələ keçirilən sonuncu yaşayış məntəqəsində 470 IŞİD terrorçusu olub. Ümumilikdə isə Bağuzdan 5 minə yaxın insan köyüb və bunların 3500 nəfərə yaxını SDQ qüvvələri təslim olub. Təslim olanlar koalisiyaya məxsus məşinlərlə savaştılar. O da bildirilir ki, sonuncu iki

kəndin ələ keçirilməsindən sonra Suriyanın şərqində, daha dəqiqi, Fərat çayının şərq sahilində IŞİD-ə məxsus ərazi qalmayacaq.

İraq hökuməti 2017-ci ilin 22 noyabrında IŞİD-in bu ölkədə məglubiyətə uğradığını bəyan edib. Ancaq buna baxmayaraq, terror təşkilatı Anbar

əyaləti və ölkənin şimal rayon-

larında, eləcə də Bağdadda gizli şəkildə fəaliyyətini davam etdirir. Vaxtaşırı olaraq terrorular əsasən hökumət qüvvələrinə qəfil hücumlar təşkil edirlər.

Ancaq məglub edildiyi elan olunan IŞİD aprelin 21-də Sri-Lankada baş vermiş ter-

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirlerinin növbəti görüşünün Vəsinqtonda baş tutacağı anons edilsə də, hələ ki görüşün vaxtı dəqiqlik bilinmir. Dəqiqlik olan odur ki, erməni tərəfi vaxtı uzatmaq üçün danışçıları təzədən əvvəlki mərhələyə qaytarmağa, sülh prosesini öz əsas məhiyyətindən yawdırmağa səy edir. Belə olun surudə isə mənşəli sual ortaya çıxır ki, iki ölkə XİN başçıları səviyyəsində müzakirələri davam etdirməyə, yaxud Azərbaycan və Ermənistən rəhbərlərinin daha bir görüşünü təşkil etməyə dəyərmi?

Sözsüz ki, Qarabağ konfliktinin həlli üçün Rusiya və ABŞ, ələlxüsəs da Rusiya çox şey edə biler. Təessüf ki, 25-ci ildönümü yaxınlaşan (12 may 1994) atəşkəs dönenində bu yönəl real təşəbbüslerin şahidi olmadıq. Münaqişə tərəfləri arasında hər hansı ilkin anlaşma sənədinin imzalanması baş vermedi. Yalnız ABŞ tərəfindən bu dövrə bəzi cəhdələr oldu ki, onların da qarşısını konfliktin həllində hələ ki maraqlı olmayan Rusiya aldı.

"Biz hələ də danışçıların erkən mərhələsindəyik". Bu sözü Brüsseldeki Avropa Siyaseti Mərkəzinin eksperti Amanda Pol Qarabağ danışçılarında son durumu şərh edərken deyib.

Oleq Jdanov

"Azərbaycan Ermənistəni bir əməliyyatla məhv edər" - ukraynalı hərbi ekspert

"Ukrayna öz ərazilərini hərbi yolla geri qaytarmağa hazır olmalıdır və düzgün dövlət yanaşması olarsa bir il ərzində ən azı Donbasdakı qoşun qruplaşmasını modernizə edib döyüş vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə hazırlaya bilər". Bu barədə ukraynalı hərbi ekspert Oleq Jdanov "Obozrevatel" nəşrinə müsahibəsində deyib (virtualaz.org).

"İstenilən halda prezent danışçılar prosesinə çıxırsa və bilirsə ki, onun ciyinləri arxasında məsələni minimal itkilərlə həll edə bilən güclü ordu var, o zaman danışçılar prosesi güc nöqtəyi-nəzərindən gedir. Prezident başa düşür ki, üstünlük onun tərəfindədir və özünü daha inamlı hiss edir" - ekspert bildirib.

Onun sözlərinə görə, Ukrayna Azərbaycandan nümunə götürməlidir: "Məsələn, Azərbaycan. Onlar gündəmdə birinci məsələ kimi Dağlıq Qarabağda hərbi əməliyyatları qoyurlar. Onların ordusu o dərəcədə hazırlanmışdır ki, bir döyüş əməliyyatı ilə bütün Ermənistəni yerinə bir eder. Bu qüvvələr bölgüsü onların danışçılar prosesindəki mövqeyini dəyişir".

Ekspert hesab edir ki, Ukrayna ordusu da ölkənin şərqində itirilmiş ərazilərini geri qaytarmağa hazır olmalıdır. "Onların onlarla planı olmalıdır. Öz niyyətini nümayiş etdirmək lazımdır. Nə qədər ki, biz kolluqda gizlənib oturacaq, heç kim bizişimlə hesablaşmayıacaq və məhəl qoymayacaq", - deyə o eləvə edib.

Kritik Qarabağ seçimi

Zaman Irəvana İsləmir

Ermənistən xilası quru sərhədinin olmadığı Rusiya ilə deyil, qonşu Azərbaycan və Türkiye ilə ittifaqdadır - səbəblər; düşmən ölkə daha bir fürsəti qaçırır...

"Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirleri, elecə de liderləri arasında keçirilən görüşlər müsbət addımdır və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində "yeni nikbinliyə" əsas yaradıb. Buna dinamikanın dəyişməsi kimi baxıla bilər. Ancaq biz hələ də danışçıların erkən mərhələsindəyik. Tərəqqi hələ də dialoqun konkret addımlara çevriləsi üzrə hər iki tərəfin siyasi iradəsindən asılıdır", - ekspert bildirib.

Analitik dəha sonra haqlı olaraq vurğulayıb ki, bundan sonrakı danışçılar prosesinin gedisi Ermənistən yeni rəhbəri, baş nazir Nikol Paşinyanın məsələyə yanaşmasını dəyişdirmək niyyətində olub-olmamasından asılı olacaq. Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün global qüvvələrinin səyləri və təsliləri barədə danışan analitik qeyd edib ki, hazırda həlli-ci söz Moskvadadır: "Donald Tramp (ABŞ prezidenti - red.) bu regionu unudub. O, başqa şeylərlə maraqlanır, məsələn, İranla mübarizə aparır. Rusiya üçün isə Cənubi Qafqaz regionu əsas prioritətdir".

Böyük güclərin bölgədə öz maraqları olduğu çoxdan belli dir. Ancaq o da var ki, işgalçi Ermenistan, onun yeni rəhbərliyi bu amilə fikir vermedən, siyasi irade göstərib qonşu Azerbaycanla birbaşa dil tapa, anlaşa bilər. Bununla da en

evvel özüne yaxşılıq eləmiş olar. Ona görə ki, konfliktin uzanması ən çox erməni xalqının məhrumiyyətlərə tuş edir.

İngiləb nəticəsində iqtidara gelmiş Nikol Paşinyan keçen bir ilde bunu fərqli etməyə bilmez. Onu da anlamaya bilməz ki, Ermənistanda həkimiyətdə kim olur-olsun, Azərbaycan heç vaxt öz ərazi-sində ikinci qondarma erməni dövlətinin yaradılmasına razı olmayıcaq. Paşinyan həm də tələsməlidir, çünki zaman onun əleyhinə işləməyə başlayıb.

Məsələn, bu arada Paşinyan iqtidarının ən tehlükəli rəqibi olan Qarabağ klanının faktiki başçısı, eks-prezident Serj Sərkisyanın "mədafiə səngərindən", "qılfından" çıxaraq, yavaş-yavaş öz siyasi fəallığını artırıcı müşahidə edilir. Halbuki onun öz xalqından aldığı mandat var və legitimliyi şübhə doğurmur. Hələ ki doğurmur. Ancaq zaman ödülcə, Nikol Paşinyan verdiyi vədleri tutmadıqca onun da hakimiyət dayaqları sələfləri kimi ciddi şəkildə laxlaya, müxalifet isə bundan dərhal yararlanıb.

Söhbət ondan gedir ki, daxildə sosial-iqtisadi durumu yaxşılaşdırmaq, yoxsuluğu, ölkədən kütlevi köçü azaltmaq üçün Ermənistən hər şeydən önce Azərbaycan və Türkiye ilə əlaqələri qaydaya salmalıdır. Hakimiyətə anti-Rusya şəurları ilə gələn Nikol Paşinyan, nəhayət, anlamalıdır ki, onun xalqının ni-

cəti Ermənistən quru sərhədi olmayan Rusiya ilə ittifaqda, daha dəqiqli, vassal Kremle vassal tabeçiliyində deyil, iki ən böyük qonşusu - Türkiye və Azərbaycanla dinc-yanaşı yaşamaqdə, hətta Bakı və Ankara ilə ittifaqdadır.

Məhz varlı və inkişafda olan Azərbaycan və Türkiye ilə normal münasibətlər nəticəsində kasib Ermənistən iqtisadi-siyasi, sosial bataqlıqdan çıxa, hər il erməni xalqının boğazından kəsilərək hərbiye ayrılan vəsait sosial ehtiyaclarla yönələ bilər. Nəhayət, Ermənistən təhlükəsiz şəraitdə mövcud ola bilər. Yeri gelmişkən, eyni fikir bu ilin yanvarında ABŞ prezidenti Donald Trampin Paşinyanın ünvanlığı təbrik məktubunda əksini tapmışdı. Tramp açıq şəkildə bildirmişdi ki, qonşuları ilə anlaşmaya, sərhədləri bağlı qalan Ermənistən təhlükəsiz şəraitdə mövcudluğunu mümkin deyil.

Bu mənada Ermənistən hərbi rehbəri Nikol Paşinyanı ağır seçim gözləyir. Ya öz xalqını sonu görünməyən və yeniliklərə məhrumiyətlər vəd edən indiki üzüci durumdan çıxarmaya çalışmaq, ya da Azərbaycanla gec-tez böyük mühərabəyə gətirəcək sonluğa hazırlaşmaq. Hansı mühabibə ki, əksər siyasi və hərbi təhlilçilərə görə, işgalçi Ermənistənə yeni və böyük dağıntılar, iflas vəd edir.

ABŞ-la Çin arasında ticaret mührabesinin yeniden alevlanması tehlükeli yaramıb. Buna ABŞ presidente Donald Trampin son addımları səbəb ola bilər.

Belə ki, mayın 5-də ABŞ presidente bəzi Çin məhsullarına rüsumları 10 faizdən 25 faizə qədər artıracağını deyib. Mayın 6-da isə twitter səhifəsində Birleşmiş Ştatlardan bundan sonra Çinlə ticarətdə milyardlarla dollar itirmek niyyətinin olmadığını bəyan edib: "ABŞ uzun illər ərzində ticarətdə hər il 600-800 milyard dollar itirib. Çinlə ticarətdə bu itkilərin məbləği 500 milyard dollardır. Üzrliş sayın, lakin biz bundan sonra belə etməyəcəyik".

Ertesi gün Çin Xalq Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Gen Şuan hazırlıda CXR-in nümayəndə heyətinin qüvvədə olan rüsumları artırmaq və yenilərini əlavə etmək barədə Trampin təhdidlərinə baxmayaraq, ticarət məsləhətəşmələrinin növbəti raundunda iştirak etmek üçün ABŞ-a səfərə hazırlaşdığını qeyd edib.

Trampin tətindən sonra isə məlum olub ki, Çin ABŞ-la ticarət danışqlarının növbəti mərhələsini leğv edə bilər. Bu barədə öz mənbələrinə istinadən "The Wall Street Journal" məlumat yayıb. Bildirilir ki, söhbət Trampin bir neçə Çin məhsuluna gömrük rüsumunun qoyulması ilə bağlı bəyanatından gedir. Qəzet yazır ki, Çin Trampin hədələrindən son dərəcə narahatdır və "tezyiq altında" danışqlar aparmağıdan intina edə bilər.

Qeyd edək ki, ABŞ ve Çin arasında ticarət üzrə danışqların əvvəlki raundu aprelin 30-da Peñində baş tutub, növbəti raundun isə mayın 8-də Vaşingtonda keçirilməsi planlaşdırılır.

Xatırladaq ki, 2018-ci ilin dekabrında ABŞ ve Çin liderlərinin Buenos-Ayresde G20 sammiti çərçivəsində keçirilən görüşündə iki ölkə arasında ticarət məsələlərinə dair bəzi razılıqlar əldə edilmişdi. Vaşington Çin məhsullarına rüsumun artırılmasını taxire salmış, Pekin isə Birləşmiş Ştatlardan idxali artırmağa boyun olmuşdu. Həmçinin tərəflər üç ay ərzində iki ölkə arasında ticarət sazişi bağlanması istiqamətində tədbirlər görmək barədə razılığa gəlmisdilər. Ticarət sazişinin bağlanması üçün ayrılan vaxt mart ayının 1-də başa çat-

irəli sürdüyü "Bir kəmər, bir yol" lajihəsi uğurla irəliləməkdədir. İndiyədək Çin tərəfindən müxtəlif ölkələrdə layihə infrastrukturunun yaradılması üçün böyük hissəsi ABŞ-in məraqq dairəsində olan Asiya və Afrika ölkələrinə olmaqla, 100 milliard dollarlardan yuxarı vəsait sarf edilib. Çin rəhbəri bir ay öncə Avropana səfər edərək, layihə üçün ciddi dəstək əldə etməyə nail olub. Aprelin sonlarında layihə üzrə ikinci beynəlxalq konfrans uğurlu nəticələrlə başa çatıb. Bütün bunlar göstərir ki, Trampin həyata keçirməye çalışdığı "birinci Amerika" prinçipinin irəliləməsi yolunda əsas manə Çinin artan iqtisadi güclüdür.

Çini dünya iqtisadiyyatının bədəni adlandırsa, onurğanın məhz ABŞ dolları olduğunu söyləyə bilərik. Trampin başlatdığı ticarət savaşa galinca, o, biznesdən prezidentliyə gələn adamdır. Onun seçilmesi ondan xəbər verirdi ki, ABŞ-in xarici siyaseti əsasən iqtisadi çıxalar üzrə qurulacaq. Ötən müddət göstərdi ki, bu proqnozlar özünü doğrudur. Tramp Çinə qarşı ticari savaşı ötən ilin iyulunda başlatdı - özünün növbəti müddət üçün Respublikacılar Partiyasından prezidentliyi namizediyinin müeyyənləşdirildiyi bir zaman kəsində. Bu savaş Trampin ikinci prezidentliyi dövründəki siyasi konsepsiyasının mühüm bir hissəsidir. ABŞ prezidenti seçkilərə qalan müddət azaldıqca bu siyaseti daha emosional həyata keçirir, özünü Çinlə ticarət məhərabesinin qalibi kimi təqdim etməyə çalışır".

Politoloq xatırladır ki, son 11 ayda ABŞ-la Çin arasında ticarət danışqlarının 7 raundu keçirilib: "Bu danışqların məzmunu açıqlanmasa da, hər raunddan sonra tərəflər öz üstünlüklerini isbatlayan bəyanatlar veriblər. Trampın son açıqlamaları sonuncu ra-

Trampin Çinə yeni hücumunun pərdəarxası

Yeganə Hacıyeva: "Bu savaş uzunmüddətli olmayıacaq"...

sa da, Donald Tramp danışqların uğurla Vaşington üçün düzgün məcrada davam edəcəyi təqdirdə rüsumları artırma'yı bəyan etmişdi.

Qeyd edək ki, Çinin getdikcə artan iqtisadi gücү, xüsusi ixracını Tramp özünün məraqlarına ən başlıca maneələrdən biri hesab edir. Bu iki ölkənin iqtisadi maraqları bir neçə istiqamətdə toqquşur. Ən birinci toqquşma nöqtəsi ABŞ-la Çin arasındaki ticarət dövriyyəsində Pekinin xeyrinə olan müsbət salodusdur. Belə ki, bu göstərici son 5 ildə sürətli artım nümayiş etdirməkdədir. Çin Gömrük rüsumunun məlumatına əsasən 2017-ci ildə bu ölkələr arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi əvvəlki illə müqayisədə 12,3 faiz artaraq 583,7 milyard dollarla yüksəlib. Bu göstərici ABŞ prezidentini de ciddi şəkildə narahat edib. Onun fevral-mart ayl-

yard dolları (əvvəlki ilə nisbətən 11,5 faiz artım) ABŞ-in Çindən idxlərinin payına düşüb. Çinin ABŞ-dan idxali isə 14,5 faiz artmaqla 153,9 milyard dollar təşkil edib.

Ötən il ticarət məhərabesinin başnaması, ABŞ-in bir sıra Çin mallarına əlavə rüsumlar tətbiq etməsine baxmayaraq, qarşılıqlı ticarət dövriyyəsi yənə də artım nümayiş etdirib - 8,5 faiz artmaqla 633,52 milyard dollara yüksəlib. Qeyd olunan dövrde Çindən ABŞ-a ixrac 11,3 faiz artımla 478,42 milyard dollara, Amerika məhsullarının idxali isə əcmi 0,7 faiz artmaqla 155,10 milyard dollara çatıb. Beləliklə, ABŞ-in Çinlə ticarətində mənfi saldo 323,32 milyard dollara yüksəlib. Bu göstərici ABŞ prezidentini de ciddi şəkildə narahat edib. Onun fevral-mart ayl-

rında Pekinlə danışqların ləng inkişafından gileyəlməsini bir səbəbi də bu göstəricidir: tətbiq olunan əlavə rüsumlar Trampin istədiyi nəticəni əldə etməsi üçün yeterli təsir gücünə malik deyil. Buna görə də ABŞ prezidenti Pekini mümkün qədər qısa müddətde və daha çox təzyiq altında danışqlar masasında görmək istəyir.

Qeyd etdiyimiz kimi, ətən il ərzində tərəflərin tətbiq etdikləri əlavə rüsumlara rəğmən, iki nəhəng iqtisadiyyat arasında mal dövriyyəsi artım tempini davam etdirib. Lakin bu tempin 4-5 fəxizədək azalması göstərir ki, ABŞ-la ticarət savaşı Çin üçün kifayət qədər problemlər yaradıb. Nəzərə alsaq ki, Çin son 5 ildə Asiya və Afrika istiqamətində iqtisadi fəaliyyətlərini əksinə şəkildə artırıb. Pekinin

Beynəlxalq analitik mərkəzlerin hesablamalarına görə, ABŞ-la Çin arasında ticarətdəki balansı bərabərəşdirmək ən yaxşı halda 2020-ci ildə mümkün ola bilər. Bir şərtlə ki, tərəflər ticari məhərabəni dərinləşdirmək deyil, əlaqələri genişləndirmək istiqamətində çalışıllar. Bu baxımdan, Trampin son hedələri danışqlar prosesinə necə təsir edə bilər? Bunlar danışqların məcrasını ABŞ-in xeyrinə müyyənəşdirmək üçündür, yoxsa Tramp Çinlə ticarət savaşı yenidən başlatmaq niyyətindədir?

Politoloq, Gənc Demokratlar İnstitutunun rəhbəri Yegane Hacıyevanın "Yeni Müsavat" a bildirdiyinə görə, Çin dünyada ən böyük istehsalçıdır və öz məhsullarının 99 faizini ABŞ dolları ile satır: "Bu baxımdan,

undda tərəflər arasında əldə olunan bəzi razılıqların pozulması deməkdir. Lakin bu hədələrin gözənlənilə nəticəni verəcəyi real deyil. Çünkü ABŞ-in Çindən aldığı malların bahalaşması nəticəsində bazarda yaranacaq boşluğu doldurmağa yetəri potensial yoxdur. Artan rüsumlar istehlakçıların xərclərinin artmasına demək olacaq ki, bu da Tramp üçün heç də reytinq artıracaq vəziyyət sahili bilməz. Bu baxımdan, düşüñürəm ki, bu ticarət savaşı ən pis halda ABŞ-dakı növbəti prezident seçkiləri ərefəsinədək davam edəcək. Donald Tramp seçki ərefəsində Çinlə mühlüm razılıqlarla imza atmaqla, Çini ram etməsi görüntüsündə yaratmağa və yenidən seçicilərin etimadını qazanmağa çalışacaq"

Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

dəki səfirliyinə hücum edərək 66 nəfər işçini girov götürüb.

Mayın 2-dən etibarən isə Vaşington 8 ölkəyə tanıldığı güzət limitini leğv edib və bununla da İran tamamilə neft blokadmasına alıb. Doğrudur, hələlik 8 ölkənin (onları arasında Hindistan, Çin kimi böyük ölkələr də var - K.R.) reaksiyaları məlum deyil,

Nüvə anlaşmasının sonunu gətirən may Trampin İranla sazişdən çıxmاسının bir ili

Yəhudü ravvin Bakıdan İranı hədələyib. ABŞ-in "Etnik Anlaşma Fondu"nın yaradıcısı və rəhbəri ravvin Mark Şnayer deyib ki, İsrailin İranla məsələni bir neçə günə həll etməsində heç bir problem yoxdur. Virtualaz.org-a açıqlamasında yəhudü ravvin deyib ki, İsrail bölgənin ən qüdrətli ölkəsidir və İran onu qızıləndirməyə davam etməməlidir.

Sitat: "Tehran terror teşkilatlarını-Həməs-i, Hizbullah-i, Yəmandən olan husileri dəstəkləməklə yalnız özünə pişik edir."

O, hemçinin vurğulayıb ki, İsrail İranla mübarizədə tek deyil, ABŞ, Səudiyyə Ərəbistanı və digər Körfez ölkələri kimi müttəfiqləri var, "hənsilər ki, Tehran onla da çoxlu problem yaradır".

Bununla belə, M.Şnayer ABŞ və İran arasında məhərabə ehtimalını inkar edir, ancaq İranla İsrail və Səudiyyə Ərəbistanı arasında qarşidurmanı

ma maraqlıdır ki, ravvin Mark Şnayer bu açıqlamani Trampin İranla nüvə sazişində çıxmasisının 1 ilinin tamam olduğu günlərde verib. 2018-ci ilin mayında ABŞ hakimiyyəti birtərəfli qaydada 2015-ci ildə imzalanmış nüvə anlaşmasından çıxbı.

Xatırladaq ki, İran və "altıq" ölkələri, yeni BMT TŞ-nin 5 daimi üzvü (ABŞ, Rusiya, Çin, Britaniya, Fransa - K.R.) və Almaniya arasında nüvə anlaşması 2015-ci ildə Obamanın prezidentliyi dönməsində imzalanıb. Ancaq Tramp prezident seçkiləri kampaniyası zamanı və seçildikdən sonra anlaşmayı tənqid edib. Ətən ilin ayında isə Tramp birtərəfli qaydada sazişdən çıxbı. Bundan sonra isə ABŞ hö-

kumeti İrana qarşı dalbadal sanksiyalar elan edib. Avqustun 6-da ABŞ Maliyyə Departamenti İrana qarşı birinci sanksiyalar paketini elan edib. Birinci paketdə ABŞ İrana qarşı keçmiş sanksiyaları bərpa edib.

2018-ci il noyabrın 4-də isə Tramp İrana qarşı ikinci sanksiya paketini elan edib. Bu paketdə İrənən bir çox şirkət və vəzifeli şəxsləri sanksiyalara məruz qalıb. Noyabrın 4-də qüvvəye mi-nen ikinci sanksiya paketində İrənən neft alışına qadağa qoymulub və bu istisna yalnız 8 ölkəyə tanınıb. Sanksiyaların ikinci paketində İrənən qüvvəye mindiyi tarix də xüsusi seçilib. 39 il əvvəl 1979-cu il noyabrın 4-də Tehrandan telebələr ABŞ-in bu ölkə-

amma aydın məsələdir ki, indi Tehran yalnız "qara bazara" ümidi bağlaya bilər. Doğrudur, İran hakimiyyətinin əvvəlki illərdə de embarqolar zamanı "qara bazaar" ciddi təcrübəsi var, amma hər halda, bu sanksiyalar Tehrannı iqtisadiyyatına ağır zorbedir.

Kənan RÖVŞƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Mayın 1-dən etibarən avtomobilərin arxa yan şüşələrinə jaluzlərin vurulmasına icazə verilib. "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 1 sayılı Əlavəsində sürücünün görünüş dairəsini məhdudlaşdırın, şüşənin şəffaflığını korlayan hər hansı formada və ölçüdə örtükler - pylonka, pərdə çəkilməsi nəqliyyat vasitəsinin istismarının qadağan edilməsinə əsas olan naszlıqlar kimi müəyyən edilib.

Mayın 1-dən istifadəsinə icazə verilən arxa yan şüşələrə vurulan jaluzlərdir. Noyabrın 15-nə qədər arxa yan şüşələrə vurulan jaluzlər həmin gün sökülməlidir. Həmin gündən sonra - yəni noyabrın 16-da maşınlarının arxa yan şüşələrində jaluzləri saxlayan sürücülər 150 manat cərimə ödəməlidirlər. Qanun belədir. Bu əndirəbadı qanundan qanunverici orqanda da narazı olanlar var. Ümumilikdə isə pərdə, pylonka, jaluz qadağası illərdir ki, müzikərə mövzusudur, qadağanın əleyhinə olanlar çoxluqdadır.

Azərbaycanda minik avtomobilərinə jaluz qadağasının lağış edilməsi barədə fikirlərə deputat Çingiz Qənizadə də dəstək verenlər sırasındadır. O, avtosfer.az-a bildirib ki, arxa yan şüşələrə örtük qadağasının heç bir mənəsi yoxdur. "Düşünürəm ki, bu qadağanın aradan qaldırılmasının vaxtı çatıb. Çünkü bu o zaman tətbiq edilmişdi ki, həmin vaxtlar ölkədə təhlükəsizlik baxımından vacib idi. Artıq günün reallığında bu qadağanın qalmasına ehtiyac yoxdur".

Deputat hesab edir ki, bu qadağan ölkədə turizmin inkişafına da çətinlik yaradır. "Təsəvvür edin ki, turist ölkəyə gəlir və kifayət qədər isti olan aprel ayında ona deyirler ki, pərdədən istifadə etmək olmaz. Axi bu, nə dərəcədə doğrudur ki, aprelin 30-da qadağan var, bir gün sonra bu, aradan qalxır? Yaxud əgər bu, təhlükəsizlikle bağlıdır, o zaman qışda avtomobilin arxa yan şüşələri tərləyir və tamamilə görüntüsündən məhdudiyyəti yaradır. Onda sürücünün buna görə de cərimələyək?"

Bu arada belə xəberlər də yayılıb ki, ölkəmizdə pərdə və pylonkdan istifadəyə tam icazə verilib, yol polisinin bort-komputerlərindən həmin əmələ görə İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 342.2.4-cü maddəsi silinib. Bu-

Məşinlarda absurd pərdə qadağası yenidən gündəmdə

Deputat: "Nə dərəcədə doğrudur ki, aprelin 30-da qadağan var, bir gün sonra bu, aradan qalxır?"

nunla avtomobilin nəinki arxa yan şüşələrinə, eləcə də qabaq yan şüşələrə də pylonka və ya jaluz pərdə vurulmasına icazə verilib. Amma bu xəbər DYP rəsmiləri tərəfindən təsdiq olunmayıb.

Azərbaycanda illərdir ki, avtomobilin arxa görüntüsü şüşəsi xaric bütün digər şüşələrə pylonka, pərdə çəkmək qanuna qadağandır. AZS 122-2004 AZS standartına və Azərbaycanın

qəbul etdiyi Avropa İqtisadi Komissiyasının 43 sayılı qaydasında qeyd olunub ki, sürücünün kürəyindən arxada qalan şüşələrin şəffaflığı sürücünün öz öhdəliyinə buraxılır.

AZS 122-2004 standartına əsasən, küləye qarşı şüşələr üçün - 75 faiz, küləye qarşı olmayan digər şüşələr üçün - 70 faiz şəffaflıq ölməlidir.

Avtomobilərin arxa şüşəsi

sürücünün salondon arxa görünüşünü təmin etmək şərti ilə normallaşdırılmışdır. Qaydalara əsasən DYP inspektoru vizual olaraq şüşələrin qara olmasına müəyyən etdikdə bunu təsiqləmək üçün avtomobili saxlatdırıb. Bundan sonra inspektor tətbiq adlanan cihazla uyğun yoxlama apamalı, şüşələrin işQBURAXMA qabiliyyətinin qəbul olunan standartlara uyğun olub-olmamasını müəyyən etməlidir. Uyğundursa, "yaxşı yol" deyib yola davam etməli, deyilsə, əgər şüşənin işQBURAXMA qabiliyyəti standartları aşarsa, nəqliyyat vasitəsi cərimə meydancasına aparılmalı, orada şüşə standartlara uyğun olanı ilə evəzlənməlidir.

Sürücünün taumetrin uyğunluq sertifikasi və istismar kitabçası ilə tanış olma hüququ da var. Sürücü emin olmalıdır ki, bu cihaz rəsmi olaraq texniki ölçü cihazı kimi təsdiqlənib.

İnzibati Xətalar Məcəlləsinin (İXM) ban şüşələrinə pylonka və pərdə cəriməsinə görə 150

üsullu jaluzlər yalnız 1 may - 15 noyabr tarixində istifadə edilə bilər.

Lakin İXM-də bununla bağlı hər hansı bir cərimə mövcud deyil. Çünkü İXM 342.2.4-ü maddəsi 1 sayılı əlavədə nəzərdə tutulmuş pylonka və pərdəni qanundankənar hesab edir.

Məsələnin mahiyyəti isə budur ki, 1 may - 15 noyabr aralığında jaluzdən istifadə edə bilən sürücü həmin müddədən sonrakı 5 ayda bu vasitədən istifadə edə bilmez!

Niye edə bilməz?

Sorğuladığımız sürücülərin əksəriyyəti əməmindirlər ki, bu qadağanın tətbiqi cərimə yazmaqdan başqa bir iş xidmət etmir.

Sürücü Həsəngulu Əsəd-bəyli deyir ki, bu güne qədər rəsmilərdən bu qadağanın məntiqini izah edən olmayıb: "Mayın 1-də jaluzi maşınının arxa yan şüşəsinə vuran sürücü az qala 7 ay maşını belə sürür. Noyabrın 15-i geldi, gərək jaluzi çıxaran. Yoxsa inspektor saxlayıb 150 manat cərimələyəcək. Da-

hansıa cinayət tərətmış şəxsin altında "cinayətkar" sözü hekk olunub? İnspektorda bu və ya digər nəqliyyat vasitəsində hər hansı bir cinayəti tərətmış şəxsin olması haqda məlumat varsa, istenilən halda nəqliyyat vasitəsini saxlayıb tədbir görülecek. Yeni 5 aylıq jaluz qadağasını təhlükəsizlik tədbiri ilə əlaqələndirmək, sadəcə, doğru deyil. Birdəflik jaluzlərdən istifadəyə il - on iki ay icazə verilsin, bu söz-söhbət, narazılıq aradan qalxın. Sürücülər də inspektorlarla üz-göz olmaları".

Sürücülər deyir ki, arxa yan şüşələr sürücünün görməsinə qətiyyən təsir göstərmir. Yalnız ön və qabaq yan şüşələr sürücünün görməsinə təsir edə bilər. Arxa yan şüşələrdə pərdə həm də ona görə lazımdır ki, südəmər körpəsi olan qadınlara maşında usağı əmizdirmək problemi yaratmasın. Yaxud da kimse avtomobilə onun xanımı baxılmışından qıçılınır.

Əger bütün sivil dünyada avtomobilin arxa şüşələrini tündləşdirmək, pərdə vurmaq yasaq deyilsə, biz niyə özümüzü sivil dünyadan ayırrıq?

**□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"**

Baş Prokurorluqdan Antalyadaki mübhəm ölümə bağlı açıklama

Baş Prokurorluq mərhumin meyitinin ekshumasiya edilməsini istəsə də, atası buna razılıq verməyib

Bəzi kütləvi informasiya vasitələrində Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin sabiq əməkdaşı Hüseyinov Emin Bəybala oğlunun qeyri-qanunu şəkildə işe qəbul edilməsi və əmək məzuniyyətində olduğu dövrde Türkiyənin Antalya vilayətində ölməsinin sifarişə təsəkil edilməsi barədə məlumatlar dərc edilib.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən verilən məlumatata görə, həmin informasiyalar Baş Prokurorluq tərəfindən qəti şəkildə tekzib olunur. Bildirilir ki, mərhum Emin Hüseyinov "Dövlət qulluğu haqqında" Qanuna müvafiq olaraq baş prokurorun əmri ilə 2015-ci ildə qanunveri-

məzuniyyəti verilib, məzuniyyətdə olarken vəfat etməsi ilə əlaqədar olaraq 26 sentyabr 2017-ci il tarixli əmrlə qanunvericiliyin tələbənə əsasən barəsində dövlət qulluğuna xitam verilib.

E.Hüseyinov Antalya şəhərində "Lara Delphin Be Grand" hotelinin idman zalında idmanla məğul olduğu zaman xırıclaraq huşunu itirib, bir neçə gün xəstəxanada stasionar şəraitdə müalicə olunmasına baxmayaq ölüb. Baş Prokurorluq mə-

hum meyitinin ekshumasiya edilmesi və zəhərlənmə əlaqəlerinin olub-olmamasının müəyyən edilməsinə xahiş etse də, olmuş şəxsin qanuni nümayəndəsi qismində çıxış edən mərhumun atası Hüseyinov Bəybala Qaraş oğlu Baş Prokurorluq ərize ilə müraciət edərək bu istintaq hərəkətinin keçirilməsinə razılıq verməyib.

Bununla yanaşı, Türkiyə Respublikasında aparılmış istintaqla da E.Hüseyinovun öldürüləmə faktı müəyyən olunma-

miş, mərhumun səhəheti ilə bağlı əziziyət çəkməsi, 2013-cü ildə qaraciyər transplantasiyası, 2017-ci ildə daxili qanaxma diagozu ilə eməliyyat keçirməsindən sonra ağır idman növleri ilə məşq olmasının qəfil ölümə səbəb olaraq biləcəyi istisna edilməyib.

Qeyd edilənlərlə əlaqədar olaraq, 3 aprel 2019-cu ildə Bəybala Hüseyinov Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun birinci müavini Rüstəm Usubov tərəfindən qəbul olunmaqla dini-lənilib, ona hüquq və vəzifələri etrafı izah edilib.

Hazırda Baş Prokurorluğun tərəfindən Emin Hüseyinovun ölümünün səbəbini dəqiqləşdirsinlər.

məqsədilə təkrar kompleks məhkəmə-tibbi ekspertizasının keçirilməsi, həmçinin istintaqı aparan müstəntiqin Azərbaycanda aparılacaq prosessual hərəkətlərin keçirilməsi zamanı iştirak edilməsi ilə bağlı Türkiye Respublikasının selahiyəti orqanlarına ünvanlanmış beynəlxalq sorğular hazırlanaraq qarşı tərəfə çatdırılması məqsəsində baxılması üçün Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə göndərilib.

Baş Prokurorluq tərəfindən kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrindən xahiş edilir ki, həqiqətə uyğun olmayan məlumatların yayılmaması və bu kimi halların gələcəkdə tekrarlanması məqsədilə həmin məlumatları dərc etmədən əvvəl informasiyanın düzgünlüğünü Baş Prokurorluğun mətbuat xidməti ilə dəqiqləşdirsinlər.

Bu il ilk dəfə olaraq abituriyentlər yeni formatda, yəni iki mərhələdə ali məktəblərə qəbul imtahanları verirlər. Əvvəlki illərdən fərqli olaraq bu il buraxılış imtahanlarının nəticələri də əsas götürülür. Məlum olduğu kimi, XI sinif şagirdləri üçün buraxılış imtahanları ötən ay keçirilər, lakin nəticələr heç açıqlanmayıb. Ali məktəblərə qəbul imtahanları isə iki mərhələdə keçirilir. Aprelin 28-də dövlət imtahan Mərkəzi (DİM) tərəfindən əvvəlki illərin məzunları üçün I, II, III və IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanının birinci mərhəlesi, həmçinin V qrup üzrə ali təhsil müəssisələrinə və tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanı keçirilib.

Yeniliklərdən biri də açıq tipli test suallarının markerlər tərəfindən yoxlanmasıdır. Bele ki, açıq tipli tapşırıqların cavabları DİM və onun regional bölmələrində müvafiq təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən ekspertiza (yoxlama) zallarında, qapalı şəraitdə, kompüter arxasında markerlər tərəfindən yoxlanılır. Yazı işlərinin yoxlanılması üçün program təminatı Dövlət İmtahan Mərkəzinin mütəxəssisləri tərəfindən hazırlanıb.

Hər bir yazı işi əvvəlcə "scan" olunur və 2 marker tərəfindən qiymətləndirilir. Markerlərin qiymətəri arasında fərq yarandıqda həmin yazı işi program tərəfindən 3-cü markərə göndərilir. Yoxlama zamanı markerin kompüterinə monitorunda yazı işinin müəllifi haqqında heç bir məlumat (ad, soyad, ata adı, şagird kodu, ünvan və s.) verilmir. Monitorda yalnız yazı işi, yazı işini qiymətləndirmək üçün meyarlar və qiyməti daxil etmək üçün müvafiq sahə göstərilir.

Bundan əlavə, imtahan da şagirdlərə təqdim olunan hər bir tapşırıq üçün ayrıca qiymətləndirmə meyari hazırlanıb və markerlər hər hansı bir tapşırıq aid yazı işini yoxlaşıqda məhz həmin tapşırığın qiymətləndirmə meyarına əsaslanırlar. Qiymətləndirmə meyarlarında

Təhsil ekspertindən qəbul imtahanları haqda bədbin proqnoz

"Büyük qəbul imtahanları nəticələrin aşağı olması ilə fərqlənəcək"

tapşırığın mümkün həll üsulları və ehtimal olunan (gözənilən) cavablar nəzəre alınır. Qiymətləndirmə meyari tapşırığın qiymətləndirilməsi üçün dolğun təlimatdır və marker yazı işini qiymətləndirərkən həmin tapşırığın qiymətləndirmə meyarından kənara çıxmır.

İmtahanda istifadə olunan açıq tipli tapşırıqların yoxlanması uzun müddət tələb etdiyindən nəticələrin yay qəbul imtahanları keçirlənədək elan olunması nəzərdə tutulur.

Bəzi ekspertlər isə hesab edir ki, imtahanların iki dəfə keçirilməsi abituriyentlərdə əlavə stress yaradır, onların yükünü artırır. Lakin açıq tipli test suallarının olması təsadüfi qazanılan uğurların qarşısını alır.

Təhsil eksperti Kamran Əsədov "Yeni Müsavat" açıqlamasında bildirdi ki,

kurikulumun tətbiqindən 11 il sonra qəbul imtahanlarının yeni formatda keçirilməsi zəruri idi: "İlk növbədə qeyd edim ki, 2019-cu ildə qədəh ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanları, eyni zamanda 9 və 11 illik pillədən buraxılış imtahanları yeni formatda keçirilib. Xatırladıq ki, 2008-ci ildən başlayaraq, respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) tətbiq olunur və yeni məzmun standartlarına uyğun hazırlanmış dərsliklərdən istifadə edilir. Buna görə qəbul imtahanlarının yeni formatda keçirilməsi zəruri idi. Lakin 2017-ci ildə məhz ilk dəfə kurikulumla təhsil almağa başlayanların IX sinifdə buraxılış imtahanları keçirildi, ortaya heç də xoş olmayan nəticə çıxdı.

Məlum oldu ki, 2019-cu ildə 5-6 fəndən qəbul imtahanı

verəcək şagirdlər 2017-ci ildə 2 fəndən verdikləri buraxılış imtahanları nəticəsine görə kurikulumu demək olar ki, anlamayıblar, mənimsemeyiblər".

K.Əsədovun sözlərinə görə, 2019-cu ildə keçirilən IX siniflər üçün imtahanlarada maksimum balın olma yatağı ciddi narahatlıq doğurur: "Bele ki, bu imtahanlardan bu ildən etibarən tətbiq edilən dinləmə tipli sualların ve açıq, situasiya tipli test tapşırıqlarının cavablandırılması və qiymətləndirilməsi zamanı müəyyən balıların kesilmesi olacaq. Artıq XI siniflər aprel ayının 7-si, 14-ü və 21-i qəbul imtahanlarının birinci mərhəlesi olan hissəsində iştirak ediblər. May ayının 12-si və 19-u isə ixtisas qrupları üzrə imtahan verəcəklər. Yeni qaydalara görə, I mərhələdə (buraxılış imtahanında) abituriyentlər

3 fəndən (ana dili, riyaziyyat, xarici dil) maksimum 300 bal, II mərhələdə (qəbul imtahanında) isə 3 fəndən (ixtisas qruplarına uyğun) maksimum 400 bal olmaqla cəmi 700 bal toplaya bilərlər. Artıq 18 ildir ki, alternativ variantlara sualları cavablandırmağa öyrəşən abituriyentlər neçə ildir ki, açıq testlər də verilir. 7 ildir ki, qəbul imtahanlarında müəyyən fənlər üzrə açıq tipli test tapşırığı təqdim olunur. Qapalı test tapşırığı o test tapşırığıdır ki, imtahan iştirakçılara sualın cavabı variantlarla təqdim olunur və o, doğru bildiyi cavabı seçir. Açıq tipli test tapşırığında isə iştirakçı cavabı özü yazar".

Ekspert hesab edir ki, açıq tipli test tapşırıqlarının kifayət qədər müsbət tərefi var: "Nəzərə alaq ki, qapalı test suallarının cavablandırmasında təsadüfi amillər, yeni müəyyən qədər bəxt dərol oynayır. Çünkü qarsısındakı hər bir sualın 5 mümkün cavabına baxan abituriyent

□ **Nərgiz LİFTİYEVA,**
"Yeni Müsavat"

Məktəb direktorları fövqəladə hallara hazırlaşır

Azərbaycanda məktəb rəhbərləri üçün "Fövqəladə hallar zamanı davranış kodeksi" müəyyənləşdiriləcək.

ONA-nın xəbərinə görə, bunu təşih naziri Ceyhun Bayramov Heydər Əliyevin 96 illik yubileyinə həsr olunmuş "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqesinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimində çıxışı zamanı bildirib.

Nazir qeyd edib ki, orta məktəb rəhbərlərinin ailələrlə teması olduqca vacidir.

Nazir həmçinin "Məktəblinin dostu" layihəsinin əhatə dairəsinin 5 dəfə genişlənərək 150 məktəbdə tətbiq olunacağını deyib.

Sumqayıtda qəzali orta məktəb binası sökülr

Sumqayıtın İnşaatçılar qəsəbəsində yerləşən və qəzali vəziyyətdə olan 9 nömrəli orta ümumtəhsil məktəbinin binası sökülrək yerində müasir tələblərə cavab verən yeni bina tikilir.

ONA-nın yerli bürosunun məlumatına görə, məktəbin kollektivi müvəqqəti olaraq keçmiş "İstek" liseyinin binasına köçürüldür və tədris prosesi orada davam etdirilir.

Yeni məktəb binası 1176 şagird yerlik və 4 mərtəbəli olacaq. Tikinti işlərinin sentyabr ayına kimi başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Katrıldaq ki, öten ilin noyabr ayında Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Sumqayıt şəhərində 1176 şagird yerlik yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Təhsil Nazirliyinə ilkin olaraq 1 milyon manat ayrılib.

Üç rayonun icra başçılarından çağırış

"Yaxşı olardı ki, həmin evlər sigortalı olsun"

Ağsu Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ənvər Seyidəliyev, İsləmçaylı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mirdamət Sadıqov və Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tahir Məmmədov Azərbaycanda fəaliyyət göstərən sigorta şirkətlərinə müraciət ediblər.

"Report"un xəbərinə görə, İsləmçaylı rayonunda fevralın 5-də Ağsu, İsləmçaylı, Şamaxı rayonlarında baş verən zəlzələnin nəticələrinin

aranan qaldırılması ilə bağlı görülən işlərə dair 3 aylıq hesabat brifinqində bildirilib ki, sigorta şirkətləri daşınmaz əmlakın sigortalanmasında

maraqlı olmalıdır.

Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyev zəlzələnin fəsادlarının aradan qaldırılması istiqamətində tapşırıq verib.

"Yaxşı olardı ki, həmin evlər sigortalı olsun. Şirkətlər müəyyən təkliflərlə çıxış et-

məlidirlər. Elə evlər var ki, onların sənədləri yoxdur. Bu

da müəyyən problemlər yaradır. Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi "ASAN xidmət" vasitəsilə sənədləşmə işlərində addımlar atmalıdır.

Sənədləşmə məsələsi həll edildikdən sonra problemlər aradan qaldırılmış olacaq", - konfransda bildirilib.

ÜSAVAT

Son səhifə

N 99 (7269) 8 may 2019

İngiltərənin ən gözəl santexnik qadını seçildi

İngiltərənin Kru şəhərində dünyadan ən qəşəng santexnik qadını tapılıb. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib. 30 yaşlı Karli Qeyl 15 yaşından çalışmağa başlayıb və bu zaman santexnik olan atasına yardım edib. "O, mənə turbaları necə təmizləməyi və calaq etməyi öyrətdi. O istəmir ki, mən onun izi ilə gedim. Çünkü bu, çox ağır iş idi".

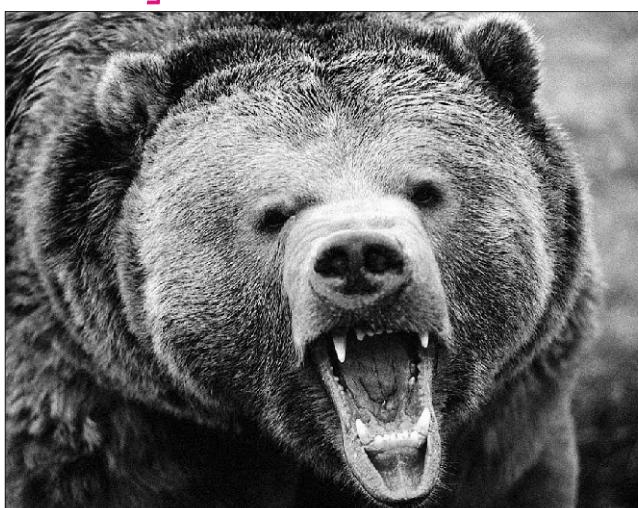
Ardınca Qeyl texniki məktəbə daxil olub. Orada onunla paralel 200 gənc var idi və yeganə qız o idi. O etiraf edir ki, insanların qadın-santexnikə olan münasibəti birmənali deyil. "Bir çoxları soruşurlar: Bə ki kişi haradadır?" Onlar şübhə edirlər ki, qadın santexnik kifayət qədər professori olaraq ola bilər.

Model kimi xarici görünüşünə görə Qeyl müştərilərin diqqətini özünə cəlb edir. İşin spesifikasiyinə baxmayaraq, qadın özünə ciddi şəkildə qulluq edir: "Bu, çox çıxılıdır. Mən evə tez-tez çırçık içində qayıdır. Amma bütün qızlar kimi mən də manikür sevirdim. Əgər mən dirnaqlarımi hansısa gün üçün xüsusilə saxlamışam, bu zaman onları skoçla bağlayıram".

Britaniyalının sözlərinə görə, santexnik işi ona ildə 36 min funt sterlinq qazandır: "Mən çox şadım ki, bu biznesə qoşulmuşam. Mən çox şey öyrəndim və yetərinçə böyük məbləğ qazandım. Hətta mənim həmyaşdım olan qadınlarından daha çox pul qazanmışam".

Türmeye giron ayı oradan çıxmadi

Amerikanın Kolorado statundakı Durango şəhərində ayı yerli türmeye girib. Bu haqda KOB-TV məlumat yayıb. Heyvan türmeye divari aşaraq girib və bir anda özünü türmədə görüb. Mühabizəçilər elektron qifili açıq qoyublar ki, ayı istədiyi vaxt çıxa bilsin. Amma bu, baş verməyənədən şerifin köməkçiləri heyvanı qovmağa çalışıblar, buna da nail olmayıblar. Ayını ancaq qapıya qədər qovmaq mümkün olub. Daha sonra ayı türmədən bir qədər aralıdakı ərazidə gizlenib. La Plata oraziindəki polis şefinin dediyi nə görə, aymıñ çəkisi 100 kiliyə yaxın olub. Bu səbəb-

den de onu qovmaq asan başa gəlməyib. Ümumiyyətlə, türmənin yaxınlığında bir qədər çoxlu sayıda heyvan-

lar olur. Amma türmə rəisi ilk dəfədir ki, hansısa heyvanın türmənin içində girməyə cəhd göstərdiyini deyir.

Yarışa 18 dollar qoydu, 1.2 milyon dollar qazandı

Amerikalı qadın at yarışlarında qoyduğu puldan defələrlə artıq qazanıb. Bu haqda ABC News xəbər verib. Adının gizli qalmasını istəyən Tejas sakini 5 atın qalib gəlməsi üçün 18 dollar pul qoyub. Onun uduşu isə 1.2 milyon dollar olub. İppodrom təmsilçisi Reyçel Baqnetto qazanılan məbləğin astronomik olduğunu deyib: "Bu qədər az pul qoyub, astronomik məbləğdə pul qazanmaq bu günə qədər eşidilməmiş bir şeydir. Bele hal bizdə ilk dəfədir baş verir".

Amerikan qadının qalibiyət seriyası şənbə günü yarışdan etibarən başlayıb. İlk dəfə finişə Limuzin Liberal atı çıxb. Daha sonra Maraud adlı at qalib gəldi. Ardınca Funny Duck adlı at qalib olaraq, hər kəsi təccübəldəndirdi. Dördüncü qaçışda qadın təxmin etdi ki, Beach Patrol adlı atın şansı hamisindən daha çoxdur. Və nəhayət, finalda yenə də qadının pul qoyduğu Justify adlı at qalib gəldi.

Kentukki Derby ölkənin ən vacib at yarışı məkanlarından biridir. Tədbirin masstabının böyüklüyünə baxmayaraq, mükafat fondu o qədər də böyük sayılır.

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

QOÇ - Əger günün ilk yarısını sabitlik şəraitində başa vursanız, sonrakı saatlarda qənaətbəxş məqamlar yaşayacaqsınız. (8 may)
Qarşılıqlı münasibətlərdə bir çox müsbət yeniliklər də gözlənilir.

Qoroskop

Səbuhi Rəhimli

BUĞA - Ulduzlar səhəhətinizdə müəyyən problemlərin olacağını bildirir. Qida orqanlarınıza qoruyun. Bu gün hər hansı yeni işə başlamağın, sövdələşmə aparmağın uğurlu sonu olmayacaq.

ƏKİZLƏR - Daxili orqanlarınızda mövcud olan xoşagelməzliyi dəf etmek üçün pəhriz saxlamalısınız. Bu gün hər hansı pul sövdələşmələrindən yayının. Ailedaxili problemlərə başısoyuq yanaşmayın.

XƏRCƏNG - Mənfi enerjili Ay bürcünzdə qərar tutsa da, təxminən saat 15-ə qədər neçə vaxtdan bəri dondurduğunuuz işləri davam etdirmək olar. Bu gün təkliflərə "hə" desəniz də, uzaq səfərə çıxmayıñ.

ŞİR - Gündün birinci yarısından hansısa yeniliyi gözləməyə dəyməz. Sonrakı müddədə isə taleyinizdə müsbət rol oynayan insanlarla görüşüb, gələcək planlarınızı müzakirə edə bilərsiniz.

QIZ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə hər bir hadisəni analiz etmək başlıca vəzifənizə çevriləlidir. Yalnız bu haldə nəzərdə tutduğunuz ekşər planların uğurlu həllinə nail ola bilərsiniz.

TƏRƏZİ - Bəri başdan anlayın ki, sizin üçün fəaliyyətdə uğur getirən ərefə başla-maqdadır. Əgər daxili gücünüzə eminsizsə, risk etməkdən qorxmayın. Növbəti on gündə görəcəyiniz işləri indidən planlaşdırın.

ƏQRƏB - Gündün ümumi mənzərəsi çox sahədə xeyrinizə deyil, ələlxüsus da saat 11-13 və 20-21 arası. Əgər yalan vədlər verməsəniz, riskdən qəçsanız, müəyyən qədər irəliləyişlər ola bilər.

OXATAN - Yersiz risklər və sübut olunma-mış məsələlərə birmənali rəy bildirmək sizə başuculuğu getirən deyil. Odur ki, hər mənada obyektiv olun. Axşama doğru yeniliklərin şahidi olacaqsınız.

ÖGLAQ - İnsanlarla münasibətdə səmimi olun, cıqallıq etməyin. Ələlxüsus da ailə-sevgi zəminində doğru olanlarla razılaşın. Bu gün boş məsəflərə pul xərcləmək, içki içmək, yalan vəd vermək olmaz.

SUTÖKƏN - Qarşınızda may ayının ən uğurlu təqvimlərindən bir durub. İstər qarşılıqli münasibətlərdə, istərsə de maliyyə məsələlərində vəziyyət üzərinizcə olacaq. Vədələşdirilən görüşlərə gecikməyin.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü qayğılarınıza çox olduğunu və ətrafda olanlara az ümidi etdiyinizi bildirir. Elə isə bu təqvimdə yararlanıb Tanrıya sığının. Yalnız bu haldə nice tapacaqsınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Depressiya ona 6 dil öyrətdi

Türkiyənin Izmit şəhərində yaşayan Qamze Qazeteciyə 2011-ci ildə depressiya diaqnozu qoyulub. Bilecik Universiteti Turizm fakültəsində məzun olan Q.Qazetecinin həyatı o gündən etibarən deyişdi. Turizm bölümündə oxuduğu üçün xarici dil öyrənməli olan, depressiya diaqnozu qoyulandan sonra illərlə evdən bayra çıxmadığını deyən Qamze mediaya açıqlamasında bildirib ki, depressiyaya girəndən sonra xarici dillərə marağı artıb. Öz-özüne 6 dil öyrənən Qamze xarici dil kitablarından da qaynaq olaraq istifadə edib. Nəticədə ingilis, rus, ispan, italyan, portuqal dillerində yüksək səviyyədə, Koreya dilində isə başlangıç səviyyəsində danışa bilir. Gənc qızın hədəfi 20 dil öyrənməkdir: "Depressiya səviyyəmdə azalma yaşandı. Qabiliyyətlərimi kəş etdim. İndi tələbələrə dərs keçirəm".

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisenziya N: B 114
SAYI: 3.190